

از مکتب به مسجد:

«زیربنایی از کلوخ در نظام معارف»



برنامه وزارت معارف برای انتقال صنفهای اول تا سوم مکاتب به مساجد، واکنشهای گسترده را در پی داشته است. وزارت معارف در خبرنامه‌های این برنامه را همه‌گانی کرد و هدف آن را «جایگاه محوری» دادن به «سلام» در نظام معارف خوانده است. در این خبرنامه وزارت معارف از حاشیه‌های بودن اسلام در نظام معارف کشور نیز یادآوری و به نحوی انتقاد کرده است. سخنگوی وزارت معارف اما گفت که این طرح در ساحاتی اجرا خواهد شد که با کمبود مکاتب روبه‌رو است و امکان ساختن تعمیر مکتب در کوتاه‌مدت نیست. به گفته سخنگوی این وزارت، در مساجد مضامین مکتب و توسط آموزگاران این نهاد آموزش داده می‌شود. به رغم این، رنگینه حمیدی، سرپرست وزارت معارف، در توییتی به صورت واضح اعلام کرد که روی انتقال صنفهای اول تا سوم از مکاتب به مسجد کار می‌کند.

۳



چانهزنی‌ها در دوحه؛

بحث‌ها روی اجندا جنجالی و زمان بر است

۳

صلح و چند دسته‌گی حوزه جمهوریت

مذاکرات پشت پرده؛ چرا از نظارت مردم می‌ترسید؟

هیأت‌های مذاکره‌کننده دولت و طالبان چند روز پیش کارشویه مذاکرات صلح را نهایی کردند. طبق اعلام دو طرف، این سند دارای یک مقدمه و ۲۱ ماده است. معلومات بیش‌تری درباره این کارشویه تا هنوز در دست نیست. نمایندگان دولت و طالبان تا این دم تلاش کرده‌اند که این سند را از دسترس عموم دور نگاهدارند. انگیزه این کار هم به درستی روشن نیست.



۴

۴

مدیریت موج دوم کرونا؛ اولویت عمده رییس جمهور



در پی نشر گزارش‌ها درباره افزایش بیماران کرونایی و تلفات ناشی از کووید-۱۹ در افغانستان و منطقه، بیش‌ترین تمرکز رییس جمهور غنی در هفته گذشته روی اتخاذ آماده‌گی برای مدیریت موج دوم این ویروس بوده است. مبارزه با موج دوم ویروس کرونا و جلوگیری از پیامدهای ناشی از آن، یکی از اولویت‌های عمده حکومت افغانستان به شمار می‌رود.

۷

پولیس بغلان: ولسوال نامنهاد طالبان برای «خنجان» کشته شد



صبح، بدخشان: پولیس بغلان اعلام کرد که ولسوال نامنهاد گروه طالبان برای ولسوالی خنجان این ولایت، همراه با سه تن از همراهانش کشته شده است. احمدجاوید بشارت، سخنگوی پولیس بغلان، روز یکشنبه، شانزدهم قوس در صحبت با روزنامه صبح گفت که افراد گروه طالبان بر پاسگاه پولیس ملی و محلی در ساحه «کروه» ولسوالی دوشی حمله کرده بودند که در نتیجه درگیری‌ها ولسوال نامنهاد این گروه برای خنجان کشته شده است. بشارت از ولسوال نامنهاد طالبان به نام «ملا امیر» یاد کرد.

برای هشت ولایت کشور معاونان زن انتخاب شدند

صبح، کابل: اداره مستقل ارگان‌های محلی اعلام کرده است که برای هشت ولایت کشور معاونان زن در امور اجتماعی تعیین شده‌اند. طبق اعلام این اداره، بیاتی سلیمی به عنوان معاون اجتماعی ولایت کاپیسا، برشنا شیرزی به‌حیث معاون اجتماعی کنر، هوسی اندر به‌حیث معاون اجتماعی غزنی و برشنا صافی به‌حیث معاون اجتماعی لغمان انتخاب شده‌اند. به همین ترتیب، مریم رحمانی به عنوان معاون اجتماعی زابل، زاهده فیضان به‌حیث معاون اجتماعی نورستان، روح‌گل خیززاد به عنوان معاون اجتماعی نیمروز و زرغونه شیرزاد به عنوان معاون اجتماعی بادغیس مقرر شده‌اند. که این افراد براساس حکم ریاست جمهوری و پیشنهاد این اداره به این سمت‌ها گماشته شده‌اند. پیش از این کابینه فیصله کرده بود که برای هر ولایت یک معاون زن معرفی شود. این فیصله تاکنون به صورت کامل جامه عمل نپوشیده است. اداره مستقل ارگان‌های محلی به اجرای تصمیم کابینه در انتصاب معاونان در هشت ولایت کشور اشاره نکرده است.



#آریانا_از_شماست



آریانا افغان هوایی شرکت
ARIANA AFGHAN AIRLINES

انتقال مریضان با خدمات ویژه
به کشور هندوستان

شنبه دو شنبه پنج شنبه

KABUL - DELHI DEP: 10:00 AM Local Time ARR: 01:00 PM Local Time
DELHI - KABUL DEP: 02:30 PM Local Time ARR: 03:30 PM Local Time

+93 (0) 790 07 1333 | flyariana.com | 1333



طرح تازه وزارت معارف یک عقب‌گرد است

در چارچوب نصاب تعلیمی افغانستان در کنار دانش و تجربه علمی بشری، آشنایی با تاریخ و ارزش‌های میهنی، شهود علمی و ارزش‌های اسلامی نیز از منابع نصاب تعلیمی افغانستان به شمار می‌آیند. هدف از تدوین این چارچوب، این است که مکاتب افغانستان دانش‌آموزان را با روحیه وطن‌دوستی، مهارت زیستن در جهان معاصر با تکیه بر دانش و تجربه بشری و آموزه‌های اسلامی تربیت کند. هدف از آموزش دوره لیسه این است که فارغان صنف دوازدهم مکاتب اگر به آموزش‌های پیش‌رفته ادامه ندهند، حداقل این دانش‌ها را کسب کنند و قادر باشند مشکلات روزمره در زنده‌گی اجتماعی‌شان را حل کنند.

بر کسی پوشیده نیست که از صنف اول تا دوازدهم، مضامین علوم دینی، قرآن کریم و تعلیمات اسلامی در کنار مضامین دیگر برای دانش‌آموزان تدریس می‌شود. در کنار آن، محتویات درس‌های علوم اجتماعی نیز مشحونی از قصه‌ها و آموزه‌های دینی است. در بحث‌های بازنگری نصاب تعلیمی حتا سخن از آن می‌رفت که تا حد ممکن شمار کتاب‌ها کم شود و محتویات درسی به گونه فشرده در چند کتاب معدود گنجانیده شود. با این حساب با کدام منطق دانش‌آموزان صنف‌های اول تا سوم را از مکاتبی که در آن‌ها نصاب تعلیمی مصوب شورای علمای افغانستان با در نظر داشت شیوه‌های تعلیمی و تربیتی معاصر تدریس می‌شود، به مساجد انتقال می‌دهند؟

حتا نصاب مدارس دینی مربوط به وزارت معارف افغانستان نیز براساس سیستمی تنظیم شده است که در آن ۶۰ درصد مطالب دینی و ۴۰ درصد مطالب علوم معاصر جای دارد تا دانش‌آموز علوم دینی در کنار فراگرفتن تخصصی علوم دینی، با دانش معاصر و ارزش‌های جهان معاصر نیز بیگانه نباشد.

در کنار عناصری چون معلم و نصاب درسی، فضای آموزشی نیز یکی از ارکان مهم یک سیستم تعلیمی معاصر است. فضای آموزشی عبارت از مجموعه امکانات و روش‌هایی است که دانش‌آموز را قادر می‌سازد تا نصاب تعلیمی معین را با ذهن آرام فرا گیرد. این فضا شامل پرنسپ‌های تربیتی‌ای نیز می‌شود که در جهان معاصر پذیرفته شده است و دانش‌آموز را از هرگونه فشار غیرموجه دور نگه می‌دارد.

طرح فرستادن دانش‌آموزان صنف‌های اول تا سوم به مساجد، یک طرح ناسنجیده است و با هیچ معیار آموزشی معاصر برابر نیست. مسجد محل آموزش به شیوه‌های قدیمی بوده و معمولاً در زمانی که مردم در دهات به مکاتب معیاری دسترسی نداشتند، نصاب سنتی در مساجد تدریس می‌شد. در جریان دو دهه اخیر دروازه مکاتب، دارالمعلمین‌ها و الحاقیه‌های دارالمعلمین‌ها تا سطح قریه‌ها و قصبات افغانستان رسیده و روش‌های نوین آموزشی و مواد درسی جدید در نظام آموزشی افغانستان مورد استفاده قرار گرفته است.

نصاب تعلیمی جدید در چارچوب تعلیمی مبتنی بر تمام ارزش‌های ملی و واقعیت‌های علمی جهان معاصر تهیه شده است. با آن‌که نصاب تعلیمی باید هر سه سال یک بار بازنگری شود، اما این نصاب توانسته شمار زیادی از دانش‌آموزان را با دانش جدید بشری و روحیات ملی پرورش دهد. تمام کسانی که به دانشگاه‌های افغانستان راه می‌یابند، از همین مکاتب فارغ می‌شوند و پس از فراغت بخش اعظم نیروی بشری بروکراسی افغانستان را شکل می‌دهند.

فضای مساجد که عمدتاً با اهداف عبادی ایجاد شده‌اند، برای آموزش‌های معیاری مناسب نیستند و از سوی دیگر جزئیات این طرح هنوز مشخص نیست. در کنار این، مکاتب در افغانستان براساس فواصل جغرافیایی دقیق ساخته شده‌اند و فضای درسی و امکاناتی دارند که در مساجد مهیا نمی‌شود. معیارهای پیداگژی که بخش اصلی سیستم‌های معاصر آموزشی‌اند، نیز از جانب کسانی که چنین آموزش‌هایی را فرا نگرفته‌اند، در مساجد رعایت نمی‌شوند. امامان مساجد در حوزه علوم دینی آموزش دیده‌اند. آن‌ها قادر نیستند تا نصاب تعلیمی افغانستان را با توجه به معیارهای آموزشی معاصر تطبیق کنند و نمی‌توانند مضامین علوم اجتماعی در سطوح ابتداییه را به دانش‌آموزان تدریس کنند.

اساساً مساجد با هدف‌های عبادی و معنوی برای نمازگزاران ایجاد شده‌اند. آموزش به معلم پیداگوگ، امکانات درسی‌ای چون چوکی، میز و تخته نیاز دارد و بدون این امکانات دانش‌آموزان نمی‌توانند در درس‌ها آن‌گونه که لازم است، مشارکت جویند. نتیجه نهایی این‌که طرح جدید وزارت معارف با هیچ یک از معیارهای آموزشی دنیای معاصر هم‌خوانی ندارد و بهتر است که این وزارت با تکیه بر معیارهای آموزشی معاصر در این طرح عجلانده و ناسنجیده‌اش تجدید نظر کند.

مدیریت موج دوم کرونا؛ اداره بازرسی از نهادهای مسوول خواست تا سفارشاتش را عملی کنند



۸صبح، کابل: مسوولان در اداره بازرسی جمهوری اسلامی افغانستان می‌گویند که به نهادهای مسوول مبارزه با کرونا در مرکز و ولایت‌ها یک رشته سفارش را برای جلوگیری از کاستی‌هایی که در جریان موج اول کرونا در ارایه خدمات صحتی وجود داشت، پیش‌کش کرده‌اند.

اداره بازرسی که از سوی ریاست جمهوری برای بررسی ادعاهای وجود فساد در مصرف بودجه اختصاصی مبارزه با کرونا موظف شده، تاکنون این ادعاها را در هشت ولایت بررسی کرده است. در این ولایت‌ها شماری از مقام‌های بلندپایه به دادستانی کل برای پاسخ‌گویی معرفی شده‌اند.

فیروز بشری، رئیس اطلاعات و ارتباطات اداره بازرسی، در گفت‌وگو با روزنامه ۸صبح گفت که طبق یافته‌های این اداره برخی از تخطی‌های اداری در نهادهای مسوول در جریان شیوع موج اول ویروس کرونا سبب مشکلات جدی و سکتگی در روند ارایه درست خدمات صحتی شده است. طبق معلومات بشری، یافته‌ها نشان می‌دهد که بی‌نظمی جدی در شفاخانه‌ها و مراکز صحتی ویژه بیماران کرونایی در مرکز و ولایت‌ها وجود داشته که از تخطی‌های اداری ناشی شده است. بشری افزود که برای رفع این تخطی‌ها، به ادارات مرکزی و محلی که مسوول مبارزه با کرونا هستند، سفارش شده است.

بشری توضیح داد که این سفارشات دربرگیرنده ارایه خدمات سریع و به موقع، تجهیز مراکز صحتی، اطمینان از موجودیت دوا و کادراهی صحتی و تأمین شفافیت در مصرف بودجه کرونا می‌شود. او هشدار داد که اگر این سفارشات عملی نشود، اداره بازرسی با افراد خاطی و مسوول برخورد قانونی خواهد کرد.

بشری گفت که اجرای این سفارش‌ها برای ارایه خدمات صحتی در جریان موج دوم شیوع ویروس کرونا مهم است. شیوع موج دوم ویروس کرونا در کشور در بیست‌وهشتم عقرب تأیید شد.

در جریان موج اول گزارش‌های متعددی از موجودیت فساد در بودجه‌ای که حکومت برای مبارزه با کرونا اختصاص داده بود، به نشر رسید که بررسی‌های اداره بازرسی نیز آن را تأیید کرد.

موترسایکل رانی دختران دایکندی با پیام مبارزه با خشونت علیه زنان



۸صبح، بامیان: شماری از دختران در ولایت دایکندی، به مناسبت «کمپین شانزده روزه محو خشونت علیه زنان»، در یک مسابقه‌ی موترسایکل‌رانی شرکت کرده‌اند.

این مسابقه، روز شنبه، پانزدهم قوس، از سوی اداره‌ی محلی دایکندی در نیلی مرکز این ولایت برگزار شده است که حدود ده تن از دختران موترسایکل‌ران در آن باهم به رقابت پرداخته‌اند.

دفتر والی دایکندی با نشر خبرنامه‌ای، هدف از راه‌اندازی این مسابقه را حمایت از دختران ورزشکار عنوان کرده و به نقل از آمر جنرل اداره ولایت نوشته است که راننده‌گی، بایسکل‌سواری و موترسایکل‌رانی نباید برای زنان «شرم و ننگ» پنداشته شود؛ زیرا زنان نیز همانند مردان از این حقوق برخوردارند.

خبرنامه هم‌چنان به نقل از فاطمه اکبری، معاون اجتماعی و اقتصادی ولایت دایکندی نوشته است که حقوق زنان در قوانین نافذه‌ی کشور به صورت واضح در نظر گرفته شده و برگزاری چنین برنامه‌ها زنان را کمک می‌کند تا از همه حقوق انسانی و قانونی‌شان بهره‌مند شوند.

رحمت‌الله شریفی‌زاده نماینده‌ی ریاست حج و اوقاف دایکندی نیز گفته است در صورتی‌که با در نظر داشت حفظ ارزش‌های اسلامی، دین اسلام مانع فعالیت زنان در اجتماع نیست.

این نخستین بار است که مسابقه‌ی موترسایکل‌رانی با حضور ده دختر از ولسوالی‌های مختلف دایکندی، با پیام مبارزه با خشونت در برابر زنان، در این ولایت برگزار می‌شود.

مقام‌های غزنی: طالبان دو غیرنظامی و یک سرباز را در مسیر راه تیرباران کردند

۸صبح، کابل: مقام‌های غزنی اعلام کرده‌اند که افراد وابسته به گروه طالبان دو غیرنظامی و یک سرباز پولیس محلی را در مسیر راه تیرباران کرده‌اند.

واحدالله جمعه‌زاده، سخنگوی والی غزنی، روز یکشنبه، شانزدهم قوس، گفت که «عبدالرشید» و «عبدالرووف» دو باشند ولسوالی قره‌باغ این ولایت که به مقصد ولسوالی جغتو در حرکت بودند، از سوی طالبان به قتل رسیده‌اند.

این رویداد در مربوطات ولسوالی خوگیانی غزنی رخ داده است. طبق معلومات جمعه‌زاده، این افراد دو روز پیش در ولسوالی خوگیانی از سوی طالبان پیاده و روز گذشته تیرباران شدند.

از جانب دیگر، جمعه‌زاده گفت که یک سرباز پولیس محلی ولسوالی خوگیانی نیز در همین مسیر از سوی طالبان تیرباران شده است.

اجساد این سه نفر توسط صلیب سرخ به شفاخانه غیرنظامی منتقل شده‌اند.

گروه طالبان تاکنون در این باره چیزی نگفته است. جنگ‌جویان گروه طالبان کنترل برخی از راه‌ها در غزنی را در اختیار گرفته‌اند.

بارها از گيروگان‌گیری و کشتار غیرنظامیان در این مسیرها گزارش شده است.



یک دادستان در کابل ترور شد



۸صبح، کابل: یک دادستان بامداد روز یکشنبه، شانزدهم قوس در ناحیه پنجم شهر کابل ترور شده است.

یک منبع امنیتی در کابل در صبحت با روزنامه ۸صبح از مقتول به نام «پامیر» یاد کرده است. این رویداد در ساحه ده‌عربان از مربوطات ناحیه پنجم شهر کابل اتفاق افتاده است.

این منبع امنیتی گفته است که این دادستان توسط تفنگ‌دارانی که شناخته نشده‌اند، به قتل رسیده است.

پولیس بررسی در این باره را آغاز کرده است. این در حالی است که یک قاضی نیز روز جمعه در کابل از سوی تفنگ‌داران ناشناس به قتل رسید.



حبيب پيش

هم‌زمان با سفر زلمي خليل‌زاد، فرستاده ویژه امریکا به دوحه، منابع می‌گویند که دو طرف اختلاف‌های مهمی دارند و بحث‌ها برای تعیین اجندای مذاکرات زمان‌بر است. هرچند هیأت‌های دو طرف همیشه

از دوام نشست‌ها خبر می‌دهند، اما منابع پیش‌تر گفته‌اند که نشست‌ها در مورد چگونگی اجندا هنوز نتیجه خاصی در پی نداشته است. حکومت بر آتش‌بس به عنوان اولویت در اجندای مذاکرات تأکید دارد و اعضای هیأت مذاکره‌کننده بارها از آن یاد کرده‌اند؛ موردی که طالبان آن را به عنوان موضوع مورد بحث می‌پذیرند، اما با قرار گرفتن آن در اولویت اجندا مخالفت دارند. هرچند طالبان در مورد اولویت مشخص‌شان جزئیات نمی‌دهند، اما دیدار اخیر هیأت این گروه با زلمي خليل‌زاد و تأکیدشان بر توافق‌نامه دوحه به عنوان مبنای مذاکرات، نشان می‌دهد که رهایی زندانیان باقی‌مانده طالبان و خروج این گروه از فهرست سیاه، از موارد مهم برای هیأت طالبان است. بحث‌ها روی اجندا در حالی شکل می‌گیرد که امریکا بر صلاحیت شورای عالی مصالحه ملی در روند صلح مهر تأیید گذاشته است.

مذاکرات بین‌الافغانی تا یک هفته دیگر وارد ماه سوم خود می‌شود. با این حال دو طرف هنوز روی تعیین اجندای مذاکرات چانه می‌زنند. هرچند مسوولان در دوحه در مورد چگونگی ادامه گفت‌وگوها جزئیات نمی‌دهند، اما منابع به روزنامه ۸صبح می‌گویند که اختلاف‌های مهمی میان دو طرف وجود دارد. پیش‌تر منابع دیگر به روزنامه ۸صبح گفته بودند که نشست گروه کاری مشترک هیأت‌های مذاکره‌کننده دولت و طالبان در قطر شکل «عمومی» داشته و

هیچ‌گونه نتیجه خاصی در پی نداشته است. دو طرف از موضوعاتی که به عنوان مسایل مورد بحث در اجندا نام برده می‌شود، پرده بر نمی‌دارند. با این حال، دیدارهای هیأت‌های دولت و طالبان با فرستاده ویژه امریکا برای صلح افغانستان، برخی از موارد احتمالی را مشخص کرده است.

محمدنعیم، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر، با نشر رشته توییتی گفت که زلمي خليل‌زاد، فرستاده ویژه امریکا برای صلح افغانستان، در دور تازه سفرهایش به قطر با عبدالغنی برادر، معاون دفتر سیاسی طالبان در قطر و عبدالحکیم، رییس هیأت مذاکره‌کننده این گروه، دیدار کرده است. به گفته وی، در این نشست روی اهمیت توافق اخیر هیأت‌های مذاکره‌کننده دولت و طالبان بحث و گفت‌وگو شده است. در همین حال، طالبان در این دیدار با خلیل‌زاد پیرامون «زندانیان باقی‌مانده» این گروه و «حذف کردن نام‌های بزرگان و اعضای این گروه از فهرست سیاه» نیز بحث کرده‌اند.

دفتر سیاسی طالبان در قطر هرچند در مورد موضوعات پیشنهادی‌اش برای اجندا اظهار نظر نکرده، اما پیش از این به روزنامه ۸صبح گفته بود که باید توافق‌نامه دوحه مبنای مذاکرات تعیین شود تا بر اساس آن در گام بعدی، زندانیان باقی‌مانده این گروه آزاد شوند. تأکید طالبان بر زندانیان باقی‌مانده‌شان و خروج این گروه از فهرست سیاه، گمانه‌زنی‌ها از حضور این موارد در اولویت‌های این گروه را شدت می‌بخشد. از سویی هم، اعضای

چانه‌زنی‌ها در دوحه؛ بحث‌ها روی اجندا جنجالی و زمان‌بر است

هیأت مذاکره‌کننده دولت پیش‌تر از آتش‌بس به عنوان اولویت‌شان نام برده بودند. این‌همه در حالی است که بر اساس معلومات، نشست‌های اخیر در مورد تهیه اجندای مذاکرات، شکل عمومی داشته و هنوز بحث‌ها شکل جدی به خود نگرفته است. منابع پیش از آغاز مذاکرات به روزنامه ۸صبح گفته بودند که احتمال دارد روند تعیین اجندای مذاکرات بین‌الافغانی زمان‌بر باشد، زیرا طالبان به بحث روی آتش‌بس در آغاز مذاکرات رای نمی‌دهند. دو طرف پیش‌تر گفته‌اند که موارد پیشنهادی‌شان را دارند، اما اجندا براساس توافق دو طرف تعیین می‌شود. با توجه به اختلاف‌ها در اولویت‌ها، مشخص نیست که این بحث‌ها تا چه زمانی ادامه می‌یابد.

امریکا بر صلاحیت شورای مصالحه در مذاکرات تأکید کرد

در جریان بحث‌ها روی تعیین اجندای مذاکرات، امریکا از برگزاری نخستین نشست کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی استقبال کرد. وزارت امور خارجه این کشور روز شنبه، پانزدهم قوس، با نشر اعلامیه‌ای این شورا را یک نهاد فراگیر توصیف کرده است. امریکا گفته است که رهبران افغانستان و گروه‌های سیاسی در حال حاضر برای تصمیم‌گیری و بسیج حمایت از صلح «عادلان و پایدار» متحد شده‌اند. این کشور هم‌چنان تأکید کرده است که همه طرف‌ها باید دور هم جمع شوند و راهی برای صلح ترسیم کنند. افزون بر این، اعلامیه وزارت خارجه

امریکا شورای عالی مصالحه ملی و کمیته رهبری آن را «تهدا مقتدر در روند صلح» خوانده است. این اعلامیه از سوی مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا و زلمي خليل‌زاد، نماینده ویژه امریکا برای صلح افغانستان بازنشر شده است. پمپئو گفته است: «ما از اولین نشست کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی افغانستان، یک نهاد فراگیر و مقتدر در تلاش‌های صلح، استقبال می‌کنیم. این یک گام مثبت دیگر به جلو است.» زلمي خليل‌زاد نیز در توییتش از شورای عالی مصالحه ملی به عنوان نهادی «باصلاحیت» در جریان مذاکرات بر شرایط توافق صلح، تقسیم قدرت و آتش‌بس دائمی و همه‌جانبه با طالبان یاد کرده است. وی گام‌های اخیر را «مثبت» و «امیدبخش» خوانده و از دو طرف خواسته است که تلاش‌های‌شان را برای صلح و پایان جنگ تسریع بخشند.

امریکا در حالی به آغاز نشست کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی واکنش نشان می‌دهد که به گفته منابع، شورای عالی مصالحه ملی پس از این در مورد روند صلح تصمیم نهایی را می‌گیرد و خطوط اساسی را برای هیأت مذاکره‌کننده ترسیم می‌کند. کاروان شورای عالی مصالحه در حالی راه می‌افتد که مذاکرات صلح نیز در آستانه ورود به ماه سوم آن قرار دارد. این مذاکرات در بیست‌ودوم سنبله سال روان آغاز شد و از همان اوایل تصور بر این بود که با توجه به رویارویی دیدگاه‌های جمهوری و امارت در روی میز، مذاکرات زمان‌بر است.

از مکتب به مسجد؛

«زیربنایی از کلوخ در نظام معارف»



عبدالحميد حسييني

برنامه وزارت معارف برای انتقال صنف‌های اول تا سوم مکاتب به مساجد، واکنش‌های گسترده را در پی داشته است. وزارت معارف در خبرنامه‌ای این برنامه را همه‌گانی کرد و هدف آن را «جایگاه محوری»

دادن به «اسلام» در نظام معارف خوانده است. در این خبرنامه وزارت معارف از حاشیه‌ای بودن اسلام در نظام معارف کشور نیز یادآوری و به نحوی انتقاد کرده است. سخنگوی وزارت معارف اما گفت که این طرح در ساحاتی اجرا خواهد شد که با کمبود مکاتب روبه‌رو است و امکان ساختن تعمیر مکتب در کوتاه‌مدت نیست. به گفته سخنگوی این وزارت، در مساجد مضامین مکتب و توسط آموزگاران این نهاد آموزش داده می‌شود. به رغم این، رنگینه حمیدی، سرپرست وزارت معارف، در توییتی به صورت واضح اعلام کرد که روی انتقال صنف‌های اول تا سوم از مکاتب به مسجد کار می‌کند. به گفته سرپرست وزارت معارف، دانش‌آموزان جدید این سه صنف را در مسجد می‌خوانند و سپس جذب مکاتب می‌شوند. با این حال برخی شهروندان کشور تطبیق این طرح را منطقی نمی‌دانند و می‌گویند فضا و امکاناتی که در مکاتب برای آموزش وجود دارد، در مساجد نیست و تطبیق این طرح به نحوی بازگشت به عقب است.

موضوع حذف معینیت تعلیمات اسلامی از تشکیلات وزارت معارف، پیش از این خبرساز شده بود. وزارت معارف گفته بود که روند توسعه نصاب را غرض در نظر گرفتن «دید اسلامی» در تمام بخش‌های سیستم تعلیم و تربیه اصلاح کرده است. این وزارت افزوده بود که تعلیمات اسلامی را حذف نکرده، بلکه با چهار معینیت دیگر تحت یک ریاست مدغم کرده است. هم‌چنان این خبر که گویا این معینیت حذف شده، با واکنش تند مجلس نماینده‌گان روبه‌رو شده بود. باری برخی از اعضای مجلس نماینده‌گان گفته بودند که به دلیل حذف این معینیت، برای نامزد وزارت معارف رای اعتماد نخواهند داد. با این حال رنگینه حمیدی، سرپرست وزارت معارف، روز یک‌شنبه، شانزدهم قوس در مجلس سنا گفت که به خاطر موثریت کار چهار معینیت با هم مدغم شده‌اند و تلاش شده است تا با این کار معینیت تعلیمات اسلامی از حالت نمایشی به یک نهاد فعال تبدیل شود و نظارت دوام‌دار از آن صورت بگیرد. وی افزود که این تصمیم بدون هیچ‌گونه فشار یا انگیزه داخلی و خارجی صورت گرفته است. رنگینه حمیدی بیان کرد، در صورتی که در این قسمت

ملاحظات موجود باشد، حاضر است با علمای کشور روبه‌رو بحث و تبادل نظر کند. رنگینه حمیدی از مجلس نماینده‌گان رای اعتماد نگرفته است، با آن هم او طرح کنونی را روی دست گرفته است. براساس این طرح تمام دانش‌آموزان صنف‌های اول تا سوم مکاتب در مساجد آموزش داده خواهند شد. این وزارت با نشر خبرنامه گفته است که هدف از این طرح، تغییر ساختار این وزارت به هدف جایگاه محوری دادن به اسلام است. طبق خبرنامه نشر شده از سوی وزارت معارف، پس از این مساجد جزو ایکوسیستم آموزشی می‌شوند و دانش‌آموزان در مساجد صنف‌های اول تا سوم را فرا می‌گیرند. به این ترتیب این مهم سبب تقویت هویت قوی اسلامی نزد دانش‌آموزان می‌شود. وزارت معارف در این خبرنامه گفته است که پیش از این معینیت تعلیمات عمومی مسوولیت تعلیمات ابتدایی و ثانوی را برعهده داشت، اما معینیت تعلیمات اسلامی تنها در قبال مدیریت دارالحفاظ‌ها و مدارس مسوولیت داشت و این تفکیک سبب شده بود که مسایل اسلامی در حاشیه قرار گیرد. طبق این خبرنامه، وزارت معارف معینیت تعلیمات عمومی، دارالحفاظ‌ها و مدارس را تحت ریاست عمومی تعلیمات اسلامی گرد آورده است.

گفتنی است که پیش از این، معینیت تعلیمات اسلامی در این بخش کار می‌کرد که به گفته وزارت معارف صرف از لحاظ ساختاری یک معینیت بود، اما از لحاظ محتوا (صلاحیت‌ها و مسوولیت‌ها) یک اداره کوچک بود که تنها روی دارالحفاظ‌ها و مدارس تمرکز داشت. این وزارت تأکید کرده است که با تغییرات جدید، ریاست عمومی تعلیمات اسلامی نوشتگی، از لحاظ صلاحیت‌ها و مسوولیت‌ها، گسترده‌تر شده و این ریاست در قبال تمامی نظام خدمات تعلیمی از صنف اول تا دوازدهم مسوولیت و صلاحیت دارد. هم‌چنان رنگینه حمیدی، سرپرست وزارت معارف، در توییتی نوشته است که روی این طرح کار می‌کنند تا شاگردان صنف‌های اول الی سوم را به مساجد انتقال دهند. او نوشته است که دانش‌آموزان جدیدالشمول تا صنف سوم در مسجد درس می‌خوانند و سپس به مکتب می‌روند.

از سوی دیگر سخنگوی وزارت معارف، سخنان متفاوتی نسبت به این طرح بیان می‌کند. نجیبه آرین، سخنگوی وزارت معارف، روز یک‌شنبه، شانزدهم قوس، به روزنامه ۸صبح گفت که طرح انتقال دانش‌آموزان به مساجد در مناطقی تطبیق می‌شود که مکتب وجود ندارد و دانش‌آموزان، مضامین مکتب را در مساجد فرا می‌گیرند. بانو آرین گفت، در جاهایی که ساخت مکتب

در کوتاه‌مدت ممکن نباشد، وزارت معارف امکانات و تجهیزانش را در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد. او گفت: «نصاب تعلیمی مکاتب را تطبیق می‌کنیم؛ یعنی نصابی که در مکتب است، در مساجد تطبیق می‌شود. ما معلم خود را روان می‌کنیم، امکانات خود را در اختیارشان قرار می‌دهیم. از آن رو که جور کردن مکتب وقت می‌گیرد، از مساجد به عنوان آموزشگاه استفاده می‌شود.»

برخی از آگاهان و اعضای مجلس نماینده‌گان اما تطبیق این طرح را منطقی نمی‌دانند و به این باور اند که تطبیق آن به نحوی بازگشت به عقب است. محمدعلی اخلاقی، عضو کمیسیون امور دینی و فرهنگی مجلس نماینده‌گان، به روزنامه ۸صبح گفت که در جامعه‌های رو به رشد، همواره تلاش شده است تا شیوه‌های آموزش سنتی کنار گذاشته شود و از آموزش‌های عصری و مروج استفاده گردد، به همین دلیل افغانستان نیز طی سال‌های اخیر توسعه یافته و تلاش شده تا سیستم‌های عصری مروج شود. او گفت که انتقال دانش‌آموزان صنف‌های اول تا صنف سوم از مکتب به مسجد، به نحوی بازگشت به شیوه سنتی است. به باور او، آموزش به شیوه سنتی برای این طیف، توقع برای آماده‌گی صنف‌های بالا را برآورده نمی‌تواند. این عضو مجلس گفت که طرفدار این طرح نیست؛ زیرا جامعه افغانستان یک جامعه اسلامی است و خانواده‌ها با فرهنگ و آموزه‌های دینی آشنایند، از این رو یک سلسله مسایل ارزشی و رفتاری توسط خانواده‌ها آموزش داده می‌شود. با این حال او خاطرنشان کرد که مجلس در این مورد موضع خواهد گرفت.

میرویس بلخی، سرپرست پیشین وزارت معارف، اما می‌گوید که این برنامه بخشی از طرح «دهه معارف» است و قرار بود برای کودکان زیر سن هفت سال عملی شود. او اما تطبیق این طرح را در دور ابتدایی مناسب ندانست و گفت که این دوره سنگ‌بنای معارف و «تعلیم و تربیت» است که به یک میتودولوژی خاص نیاز دارد. به باور وی دانش‌آموزان در این برهه زمانی به معلم مسلکی، اصول و انضباط کودکان و فضای مناسب که معیار آموزش است، بیش‌تر احتیاج دارند و این مهم تنها در مکاتب صورت گرفته می‌تواند. او گفت که در زمان کارش در وزارت معارف، سال ۱۳۹۸ را با شعار «کودکان جدیدالشمول برای یک سال مهمان معارف است»، آغاز کرد و بر این اساس برای کودکان تازه‌وارد، مهربان‌ترین آموزگار، بهترین صنف درسی و بهترین امکانات در نظر گرفته می‌شد. به باور او این امر سبب می‌شد تا انگیزه آموزشی دانش‌آموزان تازه‌وارد

تقویت شود و مهارت‌های پنهان و پیدای‌شان را توسط آموزگاران بازیابند. علاوه بر این، بلخی تصریح کرد که براساس طرح دهه معارف، در دوره ابتدایی برای دانش‌آموزان تنها مضامین زبان، حساب و تعلیمات اسلامی از صنف اول الی صنف چهارم در نظر گرفته شده و کتاب‌های آن نیز به کمک «ای‌سی‌آر» و وزارت معارف چاپ شده بود و قرار بود در جریان سال‌های آینده تطبیق شود. بلخی بیان کرد که در این طرح مساجد و مدرسه‌ها به عنوان ممد درسی قبل از مکتب در نظر گرفته شده بود. او گفت: «در آن زمان ما مدرسه و مسجد را ممد درسی قبل از مکتب گرفته بودیم. کودکان از چهار سالگی تا شش سالگی به مسجد می‌روند، قاعده بغدادی و درس‌های مساجد را می‌خوانند، در واقع ظرفیت خواندن و نوشتن‌شان تقویت می‌شود.»

به گفته آقای بلخی، تطبیق طرح جدید وزارت معارف به این معنا است که سنگ‌بنا یا «کلوخ» گذاشته می‌شود. او استدلال کرد که در مساجد معلم مسلکی و فضای مسلکی وجود ندارد، از این رو خانه، مدرسه و مسجد هیچ‌گاه برای مکاتب بدیل شده نمی‌تواند. وی گفت که در صورت تطبیق این طرح، آینده «تیره» و «تار» خواهد بود. سرپرست پیشین وزارت معارف بیان کرد، علی‌رغم این که مکاتب در کشور چالش‌ها و مشکلاتش را دارد، اما مکان آموزشی و قابل «اعتماد» برای خانواده‌ها بوده و مردم با کمال اعتماد کودکان‌شان را به آنجا می‌فرستند. با این‌همه میرویس بلخی تطبیق این طرح را عقب‌گرد توصیف کرد و افزود که انتقال دانش‌آموزان صنف‌های اول الی سوم به مساجد، به معنای بازگشت به «قرون وسطا» است.

در همین حال شماری از شهروندان کشور نیز نسبت به این طرح واکنش نشان داده و از وزارت معارف خواسته‌اند که در طرحش تجدید نظر کند. زیبا رضوانی، یک تن از آموزگاران، در این مورد گفت که انتقال دانش‌آموزان صنف‌های اول تا سوم از مکتب به مسجد، کار منطقی و درست نیست. او گفت که مسیر پاسداری از مسایل دینی و اسلامی تنها از مسجد نمی‌گذرد. بانو رضوانی افزود که در مسجد امکانات و فضای مناسب برای تدریس نیست و وزارت معارف باید در این مورد تجدید نظر کند.

رامین احمدی از باشنده‌گان کابل، گفت که وزارت معارف باید در طرحش تجدید نظر کند. او گفت که جای این که شاگردان را به منظور تقویت روحیه دینی‌شان در مسجد انتقال دهند، نصاب مکاتب را بازنگری و اصلاح کنند. وی افزود که در مکاتب نیز دانش‌آموزان می‌توانند تعلیمات اسلامی را فرا بگیرند. به باور او، فضای مکاتب به مراتب موثرتر از مساجد و مدرسه‌ها است.

مذاکرات پشت پرده؟ چرا از نظارت مردم می‌ترسید؟

کارشویه مذاکرات قاعدتاً تعریف‌کننده آداب و اصول مذاکرات است. این کارشویه دربرگیرنده کدهای رفتاری است که دو طرف را به رعایت آن در جریان مذاکرات ملزم می‌کند. کارکرد این کارشویه آن است که جریان مذاکرات را در مسیر اصلی آن هدایت و حفظ کند. برای موفقیت مذاکرات، وجود کدهای رفتاری روشن ضروری است.



مذاکرات متأثر نشود. همه مردم - چه کسانی که زیر پرچم دولت زندگی می‌کنند و چه کسانی که زیر پرچم طالبان به سر می‌برند - از مذاکرات جاری و نتایج آن متأثر خواهند شد. بر پایه همین اصل تأثیرپذیری است که مردم حق دارند بدانند که درباره آینده آن‌ها چه تصمیمی و چگونه گرفته می‌شود. هم‌زمان مردم حق دارند روی مذاکرات اثرگذار واقع شوند. تنها راه اثرگذاری، داشتن دسترسی به اطلاعات و نظارت مداوم از مذاکرات است. در حال حاضر این امکان مهیا نیست.

هیأت‌های دولت و طالبان تا این دم پشت درهای بسته با هم گفت‌وگو کرده‌اند. چیزی را که دو طرف رسماً گزارش کرده‌اند، کلیات توافقات در موارد خاص است. مردم با این کلیات نمی‌توانند با توافقات انجام‌شده به درستی تعیین نسبت کنند.

پنهان‌کاری و رمزگذاری اطلاعات، کار دستگاه‌های دیکتاتوری و جاسوسی است. این کار رسم معمول کودتاچیان نیز است. پنهان‌کاری شاید جزئی از برنامه طالبان به دلیل ماهیت سازمانی این گروه باشد؛ اما این کار نباید بخشی از برنامه دولت را تشکیل دهد. دسترسی مردم به محتوای مذاکرات به هر دو طرف

می‌شد، شاید رفع آن زیاد زمان‌گیر نبود. شاخ و برگ اضافی هم به ساقه این اختلافات نمی‌چسبید. متأسفانه این کار نشد. پیامد این پنهان‌کاری، سوء تفسیر این اختلافات از سوی مردم و گردش اطلاعات کذب در جامعه بود.

به همین شکل، پروتکل طرف‌های مذاکره‌کننده با کشور میزبان هم روشن نیست. نقش تسهیل‌گری قطر چگونه است؟ این کشور تابع چه شرایطی و چگونه مصروف تسهیل مذاکرات است؟ این‌ها پرسش‌هایی است که تاکنون پاسخ روشن ندارد.

حالا که کارشویه مذاکرات نهایی و اجرایی شده است، مردم به محتوای آن دسترسی ندارند. مردم باید ناظر مذاکرات باشند. این نظارت اما زمانی ممکن است که مردم به اطلاعات موثق درباره مذاکرات دسترسی داشته باشند. کارشویه مذاکرات، سند محرم نیست. مردم حق دارند بدانند که نماینده‌گان دولت و طالبان با تبعیت از چه کدهایی درباره سرنوشت آینده آن‌ها تصمیم می‌گیرند. این آگاهی به آن‌ها کمک می‌کند که نسبت خود با جریان مذاکرات را تعریف کنند. مذاکرات جاری با زندگی عموم مردم مرتبط است. هیچ فردی از جامعه افغانستان نیست که از نتایج این

مذاکرات متاثر نشود. همه مردم - چه کسانی که زیر پرچم دولت زندگی می‌کنند و چه کسانی که زیر پرچم طالبان به سر می‌برند - از مذاکرات جاری و نتایج آن متأثر خواهند شد. بر پایه همین اصل تأثیرپذیری است که مردم حق دارند بدانند که درباره آینده آن‌ها چه تصمیمی و چگونه گرفته می‌شود. هم‌زمان مردم حق دارند روی مذاکرات اثرگذار واقع شوند. تنها راه اثرگذاری، داشتن دسترسی به اطلاعات و نظارت مداوم از مذاکرات است. در حال حاضر این امکان مهیا نیست.

هیأت‌های دولت و طالبان تا این دم پشت درهای بسته با هم گفت‌وگو کرده‌اند. چیزی را که دو طرف رسماً گزارش کرده‌اند، کلیات توافقات در موارد خاص است. مردم با این کلیات نمی‌توانند با توافقات انجام‌شده به درستی تعیین نسبت کنند.

پنهان‌کاری و رمزگذاری اطلاعات، کار دستگاه‌های دیکتاتوری و جاسوسی است. این کار رسم معمول کودتاچیان نیز است. پنهان‌کاری شاید جزئی از برنامه طالبان به دلیل ماهیت سازمانی این گروه باشد؛ اما این کار نباید بخشی از برنامه دولت را تشکیل دهد. دسترسی مردم به محتوای مذاکرات به هر دو طرف



خلیل اسیر

هیأت‌های مذاکره‌کننده دولت و طالبان چند روز پیش کارشویه مذاکرات صلح را نهایی کردند. طبق اعلام دو طرف، این سند دارای یک مقدمه و ۲۱ ماده است. معلومات بیشتر در باره این کارشویه تا هنوز در دست نیست. نماینده‌گان دولت و طالبان تا این دم تلاش کرده‌اند که این سند را از دسترس عموم دور نگاهدارند. انگیزه این کار هم به درستی روشن نیست.

کارشویه مذاکرات قاعدتاً تعریف‌کننده آداب و اصول مذاکرات است. این کارشویه دربرگیرنده کدهای رفتاری است که دو طرف را به رعایت آن در جریان مذاکرات ملزم می‌کند. کارکرد این کارشویه آن است که جریان مذاکرات را در مسیر اصلی آن هدایت و حفظ کند. برای موفقیت مذاکرات، وجود کدهای رفتاری روشن ضروری است.

سندی که در آن کدهای رفتاری و آداب و اصول مذاکرات تعریف شده است، محرم نیست. محرمیت زمانی معنا می‌یابد که طرف‌های مذاکره روی مسایل سری و محرم با هم چانه‌زنی کنند و نیت آن‌ها دست‌یافتن به توافق سری و پنهانی باشد. در چنین حالتی، محرمیت کارشویه مذاکرات موجه و معنادار است و خطر افشای تلاش‌های دو طرف برای دست‌یافتن به توافق سری را دفع می‌کند. در غیر این صورت، دلیل قانع‌کننده‌ای برای محرمیت این سند وجود ندارد.

هیأت‌های مذاکره‌کننده دولت و طالبان برای توافق روی مسایل سری و پنهانی با یک‌دیگر وارد مذاکره نشده‌اند. نیت دو طرف تا این دم این بوده است که چگونه به جنگ جاری پایان بدهند. جامعه جهانی هم از این نیت پشتیبانی کرده است. مردم افغانستان هم این نیت را گرامی داشته‌اند و در انتظار پایان جنگ هستند. با این وصف، در مذاکرات جاری دوحه، جایی برای پنهان‌کاری دیده نمی‌شود و همه‌چیز باید زیر نظارت عمومی دنبال شود.

طرف‌های مذاکره‌کننده، وقتی روی مفاد کارشویه مذاکرات با هم دچار اختلاف شدند، به پنهان‌کاری روی آوردند. موارد اختلافی بعدتر از مجاری غیررسمی به رسانه‌ها درز کرد. این پنهان‌کاری شبهات بسیاری را خلق کرد و باعث بدبینی مردم نسبت به مذاکرات شد. اگر وجود اختلافات در همان آغاز رسماً تأیید و اعلام

صلح و چند دسته‌گی حوزه جمهوریت

جدید می‌گذرد و در توافق‌نامه امضاشده میان غنی و عبدالله بر سر تقسیم قدرت، همه چیز تعریف شده و روشن است، محمد اشرف غنی اما به اصول توافق‌شده تن نداده است و در نظر دارد موضوع صلح با طالبان را به گونه‌ای که خودش می‌خواهد، پیش ببرد. در یک مورد، کارشویه مذاکره دولت با طالبان با مخالفت او مواجه شد که با پادرمیانی رهبران سیاسی، موضوع حل شد. ملاحظاتی غنی در مورد کمیته رهبری شورای مصالحه ملی سبب شد تا شکل‌گیری این کمیته ماه‌ها به تأخیر بیفتد. هم‌چنان کرکتر و نوع سیاست او سبب شده است که شخصیت‌های سیاسی و تأثیرگذار در روند صلح عضویت در کمیته رهبری شورای مصالحه ملی را نپذیرند. برای همین، اغلب رهبران سیاسی و احزاب نسبت به روند صلح و صداقت حکومت و شخص رییس جمهور غنی در این در این روند مشکوک و بی‌باور اند.

صلح با طالبان فقط مسأله حکومت و یا یک حزب سیاسی نیست. صلح با طالبان یک مسأله ملی و مربوط به همه مردم افغانستان است. تمام مردم افغانستان باید بدانند که قرار است چه اتفاقی بیفتد و فردای آنان چگونه رقم زده خواهد شد. بنابراین ضرورت است تا نماینده‌های مردم در این گفت‌وگوها حضور داشته باشند. این روند به منظور تعیین سرنوشت مردم افغانستان به راه افتاده است. این روند پس از نیم‌سده جنگ و درگیری داخلی، امید بزرگ برای مردم افغانستان خلق کرده است و خودخواهی و قدرت‌طلبی می‌تواند این امید را به یاس میدل سازد. بنابراین اجماع داخلی، دعوت از تمام طرف‌های سیاسی بدون اندک‌ترین ملاحظه، مشوره با تمام بزرگان سیاسی و در نهایت گذشتن از منافع فردی و قربانی‌دادن می‌تواند منجر به برقراری صلح در کشور شود. پس از چهل سال، برای بار نخست فرصت تاریخی برای افغانستان و مردمش میسر شده است و در این شب و روزها اتحاد داخلی، هم‌کاری مشترک و قرارگرفتن در یک جبهه می‌تواند افغانستان را در رسیدن به صلح و امنیت کمک کند.



گفت‌وگوهای صلح اعمال کند. مهم‌تر از آن، در درون جمهوریت نظر واحد در مورد صلح حکومت با طالبان وجود ندارد. چندی قبل امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری گفت که حکومت کابل توافق‌نامه آمریکا با طالبان را هنوز به رسمیت نشناخته است. اما داکتر عبدالله عبدالله به روند صلح خوشبین است. چند حزب سیاسی مهم و تأثیرگذار به این روند مشکوک و بی‌باور اند، برای همین عضویت در شورا یا کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی را نپذیرفته‌اند. آوازه است که عده‌ای از شخصیت‌های سیاسی را رییس جمهوری به این کمیته اجازه نداده است.

بد قولی، کارشکنی و یکه‌تازی رییس جمهوری محمد اشرف غنی، روند صلح و امید خلق شده برای افغانستان را تهدید می‌کند. در تمام دوره حکومت وحدت ملی، محمد اشرف غنی خلاف امضای توافق‌نامه و تعهداتش عمل کرد. در حکومت جدید نیز اوضاع همین‌طور به نظر می‌رسد. با آن‌که چند ماه از شکل‌گیری حکومت

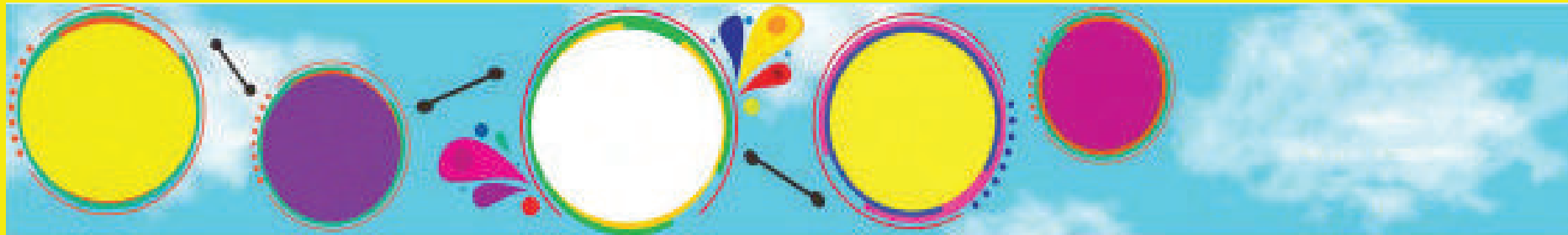
جمهوریت هنوز به اجماع و وحدت نظر در مورد صلح با طالبان نرسیده است. در جمهوریت نه تنها این مهم انجام نشده است که چه بسا بر سر گفت‌وگو با طالبان اختلاف‌نظرهای عمیق وجود دارد. به طور مثال، بر اساس توافق‌نامه میان داکتر عبدالله عبدالله و محمد اشرف غنی، هیأت مذاکره‌کننده دولت افغانستان کارهایش را با هدایت و رهنمایی کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی و شخص داکتر عبدالله عبدالله به پیش می‌برد و این کمیته در نخست پاسخ‌گو به داکتر عبدالله عبدالله است. اما ظاهراً مسوولان در ارگ ریاست جمهوری می‌خواهند تمام امور مملکت، از جمله مسأله صلح با طالبان از مجرای آنان و با هدایت و رهنمایی آنان پیش ببرد. تا این‌جای کار محمد اشرف غنی، داکتر عبدالله عبدالله را در بسیاری از موارد نادیده گرفته است. تشکیل‌نشدن



حبیب حمیدزاده

به موقع کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی یکی از کارشکنی‌ها و طرفه‌رفتن‌های محمد اشرف غنی است. کارشکنی‌های محمد اشرف غنی در این مورد با واکنش‌های کشورهای حامی افغانستان، از جمله ایالات متحده آمریکا روبه‌رو شده است.

به نظر می‌رسد و محتمل است که ایالات متحده آمریکا همان‌طوری که آغازکننده این مذاکرات است، پایان‌دهنده آن نیز باشد. افزون بر این، در تمام دوره‌های مذاکرات صلح با طالبان، نظریات ایالات متحده آمریکا اعمال خواهد شد و نتیجه این مذاکرات همان چیزی است که ایالات متحده آمریکا در نظر دارد. ایالات متحده آمریکا در تازه‌ترین بیانات خود با لحن آمرانه گفته است: «شورای مصالحه نهاد با صلاحیت در جریان مذاکرات، تقسیم قدرت و آتش‌بس خواهد بود.» این سخن آمرانه به معنای این است که در صلح با طالبان، ایالات متحده آمریکا تعیین‌کننده است، نه حکومت افغانستان. جمهوریت ناتوان‌تر از آن است که بتواند خواسته‌ها و نظریاتش را بر آمریکا و روند



+ (93) 700 175 510 / + (93) 788 788 799

جهت سفارش آگهی‌تان با شماره‌های روبه‌رو در تماس شوید:

روزنامه ۸ صبح برای توسعه کسب و کارتان صفحه‌ی ویژه تبلیغات ایجاد کرد. روزنامه ۸ صبح به هدف کمک و حمایت از توسعه مشاغل و تجارت، تبلیغات شما را با هزینه کم‌تر و کیفیت بهتر نشر می‌کند. این روزنامه یک صفحه‌ی ویژه تبلیغاتی را به همین منظور راه‌اندازی کرده است. در این صفحه‌ی ویژه به تناسب استطاعت شما فضا وجود دارد. ما با داشتن تیراژ بلند در نسخه‌ی چاپی و مخاطبان حداکثری در پایگاه‌های مجازی‌مان آماده همکاری با مشاغل و کسب‌وکارهای مختلف هستیم تا تبلیغات شما را با مخاطبان خود به اشتراک بگذاریم.

بهزاد فرنیچر



Email: behzad.dost@gmail.com 0781 700 000

بهزاد فرنیچر کیفیت بهتر

آدرس: چهارراهی بره‌کی، کابل، افغانستان

مؤسسه نشر وازه

پیشرو در امور چاپ، نشر و پخش کتاب



دفتر مرکزی و فروشگاه: ۱: کابل، کارته ۳، چهارراه پل سرخ، مارکت تجاری ملی، منزل پایین، نشر وازه
فروشگاه: ۲: کابل، پل سوخته، چوک شهید مزاری، مارکت محمدی، نشر وازه
چاپخانه: کابل، شهرک امید سبز، فاز اول، چاپ وازه، پلاک ۲۲
۰۷۸۰۷۴۷۴۳۰ - ۰۷۸۰۷۴۷۳۴۷

Vazha.Publication NashreVazha VazhaPub

شفاخانه آینه صحت

تخفیف ویژه
۲۸۰۰۰ افغانی

کاشت مو طبیعی به روش FUE

کاشت مو یکی از تداوی‌های عمده و اساسی برای طاسی سر است. در این تداوی موها از ساحات عقب سر یعنی قسمت‌هایی که موها قوی‌تر هستند و مساعد به ریزش نیستند گرفته شده و به قسمت جلو سر یعنی جاهای خالی انتقال داده می‌شود. قبلاً هموطنان ما برای اجرای این عملیه مجبور به سفر به خارج از کشور بودند اما فعلاً این عملیه در داخل کشور با مصارف کمتر قابل اجرا است. تیم مرکز جلدی و زیبایی شفاخانه آینه صحت با سرپرستی داکتر پامیر حسین صالحی، داکتر میوند حبیب و داکتر وحیدالله عاشر، با در نظر داشت شرایط اقتصادی هموطنان ما کاشت مو را با کیفیت عالی و تخفیف ویژه انجام می‌دهد.

آدرس: بین چهارراهی پروان دوم و گل سرخ، شفاخانه آینه صحت
شماره تماس: ۰۷۸۱۲۳۵۰۴۰

BARTARTECH
INNOVATIVE & DIGITAL SOLUTIONS

شرکت خدمات IT
برتر تیک

لیست بهترین خدمات ما

- طراحی وبسایت
- وب هاستینگ و ثبت دامین
- طراحی و توسعه دیتابیس
- ساخت برنامه‌های موبایل
- طراحی و پیاده سازی نتورک
- نصب کامره‌های امنیتی
- بازاریابی از طریق شبکه‌های اجتماعی
- گرافیک دیزاین (لوگو، بروشور، ویزیت کارت...)
- سنو (بالا بردن رتبه سایت در صفحه اول گوگل)

+93777690909 info@bartartech.com

+93787935900 www.bartartech.com

کوته سنگی، گولابی دواخانه، کابل افغانستان

نوی عدالت

Electric co.

پرچون

عمده

عرضه کننده هر نوع سامان آلات برقی، کیبل جات ایرانی و ترکی
گروپ های کم مصرف LED گروپ های چارچی و بخاری های برقی
با قیمت های مناسب در خدمت همشهریان عزیز قرار دارد



آدرس اول: کابل، کوته سنگی شروع پل هوایی جوار هتل آریانا کابل - مرکز تجاری نظیف
آدرس دوم: کابل، کوته سنگی جوار کوچه حلبی سازی - مارکیت چهاردهی وال
شماره های تماس: 0781776989 - 0744019820 - 0730784449

معتبر و باکیفیت

هاردسک اکسترنال

انتی ویروس (خانگی + تحت سرور)

بامیکا

Follow us on

@BamikaSoft & @BamikaHard

ما را دنبال کنید



۳ سال ورتتی تبدیلی

ADATA

Silicon Power

ESET

Kaspersky



www.bamikatech.com

0789945066 - 0799735660

آدرس: چهارراهی پل سرخ، مارکت ملی، منزل اول، نمبر ۱۹

به پیمانہ جمهوریت و قانون اساسی، صلح را گروگان نگیرید

رامش نوری، استاد دانشگاه

جمهوریت، کلیت نظام سیاسی است که محوری ترین مسأله در آن، حضور قدرت مند مردم و تفکیک و موازنه قوا است. جمهوریت با تفکیک و موازنه قوا زیبا است نه با اختلال قوا؛ چیزی که در قانون اساسی متأسفانه دیده می‌شود و در مقاله «جمهوریت ما چگونه است؟» نیز بحث شده است. هم‌چنان اگر صلح با تعدیل قانون اساسی در افغانستان شکل بگیرد، برای مردم پذیرفتنی است. قانون اساسی آیت قرآن نیست که تغییر نکند. هر قانونی بر اساس نیازمندی‌های نسلی قابل تعدیل است و قانونی معقول است که خواسته‌ها و نیازمندی‌های جامعه و مردمش را مرفوع کند. جمهوریتی که برخی سنگ افتخار و پشتیبانی آن را امروزه به سینه می‌زنند، محصول قربانی مردم افغانستان است و سفسطه‌گرایی در قالب جمهوریت‌پنداری آنان، گروگان‌گیری صلح است و بس. در همین حال، در این نوشته به این پرسش پرداخته شده است که چرا قانون اساسی باید تعدیل شود و رابطه صلح با جمهوریت چیست؟

چرا قانون اساسی باید تعدیل شود؟

من قانون اساسی افغانستان را از لحاظ محتوایی، نیمه‌اعطایی می‌دانم و از نگاه ظاهری دموکراتیک، منظوم از نیمه‌اعطایی این است که قانون اساسی مصوب سال ۱۳۸۲، سندی است که در تهیه آن ارگان‌های حکومتی آن زمان و خارجی‌ها شدیداً نقش داشتند و دموکراتیک به این معنا است که ظاهراً از سوی نماینده‌گان مردم تصویب شده است. ولی همین قانون، تمرکزگرایی و انحصار را با خود حمل می‌کند که حداقل به باور من به سه دلیلی که در زیر ذکر شده است، باید تعدیل شود:

۱. وجود تناقضات

برخی از ماده‌های قانون اساسی در تناقض با یک‌دیگر است که مشروعیت قانون اساسی را زیر سوال برده



۲. تمرکزگرایی و انحصارگری

این قانون، یعنی قانون اساسی مصوب ۱۳۸۲ همانند دیگر قوانین اساسی قبلی این کشور، مردم افغانستان را از حق انتخاب والی‌ها، شهردارها و دیگر مقامات محروم ساخته است. حق خودگردانی جامعه که می‌توانست مردم را به شهروندان قدرت‌مند تبدیل کند، در این قانون وجود ندارد. به جای آن تمرکز قدرت و ثروت را در ساختار اداری و سیاسی این کشور نهادینه ساخته است. تمرکز قدرت و ثروت در جامعه چند قومی به تبعیض و زورگویی می‌انجامد و جنگ را تشدید می‌کند. چنین نگرش تمرکزگرایانه‌ی قانون اساسی به صورت واضح و آشکار باعث شخصی‌سازی قدرت، خویش و قوم‌پرستی، نژادپرستی، تبعیض، سیاسی‌شدن هویت‌ها و بی‌ثباتی می‌شود. مشکل دیگر این است که رییس جمهور در قانون اساسی بسیار مقتدر پیش‌بینی شده است. یعنی رییس جمهور، هم رییس دولت است و هم رییس حکومت. بنابراین رییس جمهوری افغانستان قدرت‌مندتر از یک پادشاه است.

۳. پیچیده‌گی و دو پهلو بودن

عامل دیگری که نیاز تعدیل این قانون را مشخص می‌کند، موارد دو پهلو بودن و پیچیده‌گی عبارات و

است. به طور مثال، ماده سوم قانون اساسی چنین صراحت دارد که «هیچ قانونی نمی‌تواند مخالف معتقدات و احکام دین مقدس اسلام باشد». ماده سوم قانون اساسی طوری وانمود می‌کند که افغانستان یک کشور اسلامی است و تمامی قوانین باید مطابق شریعت اسلامی شکل بگیرد. در حالی که در همین قانون، ماده هفتم آن چنین صراحت دارد که «دولت منشور ملل متحد، معاهدات بین‌الدول، میثاق‌های بین‌المللی که افغانستان به آن ملحق شده است و اعلامیه جهانی حقوق بشر را رعایت می‌کند». این دو ماده، یعنی ماده سوم و ماده هفتم، هم‌زمان یک‌دیگر خود را نقض می‌کند. در اعلامیه جهانی حقوق بشر در ماده ۱۸ و ۱۹ به طور شفاف بیان شده است که هر انسان بدون کدام ملاحظات جغرافیایی در داشتن دین یا تغییر آن بدون این‌که پی‌گرد عدلی داشته باشد، آزاد است. هم‌چنان از این موارد در مواد ۱۸، ۱۹، ۲۷ و ۵ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و قرارداد بین‌المللی رفع هر نوع تبعیض نژادی نیز تاکید صورت گرفته است که در تناقض با ماده سوم قانون اساسی است. از این‌گونه تناقض‌گویی‌ها در قانون اساسی زیاد است. برای تأیید این ادعا به ماده ۱۳۰ قانون اساسی و ماده ۲۵ مواد ۲، ۳ و ۴ آن و هم‌چنان مواد ۷۶، ۷۷ و ۱۲۱ قانون اساسی مراجعه شود.

“

جمهوریت، کلیت نظام سیاسی است که محوری‌ترین مسأله در آن، حضور قدرت مند مردم و تفکیک و موازنه قوا است. جمهوریت با تفکیک و موازنه قوا زیبا است نه با اختلال قوا؛ چیزی که در قانون اساسی متأسفانه دیده می‌شود و در مقاله «جمهوریت ما چگونه است؟» نیز بحث شده است. هم‌چنان اگر صلح با تعدیل قانون اساسی در افغانستان شکل بگیرد، برای مردم پذیرفتنی است. قانون اساسی آیت قرآن نیست که تغییر نکند. هر قانونی بر اساس نیازمندی‌های نسلی قابل تعدیل است و قانونی معقول است که خواسته‌ها و نیازمندی‌های جامعه و مردمش را مرفوع کند.

ماده‌های ضد و نقیضی است که بعضاً قیاس‌ناپذیر و در تضاد با هم نیز است. دو پهلو بودن مفاد قانون، تفسیرهای دوگانه را خلق می‌کند. تفسیرهای دوگانه مسایل را در قانون پیچیده می‌سازد.

رابطه صلح با جمهوریت چیست؟

جمهوریت به نظام سیاسی اطلاق می‌شود که مردم حق حاکمیت بر سرنوشت‌شان را از طریق انتخاب زمام‌دارانی با رأی مستقیم و یا غیرمستقیم دارند و مبنای قدرت، مردم است و قدرت توسط مردم رقم می‌خورد. این نوعی از نظام سیاسی، هویت اصلی خود را از مردم می‌گیرد. یعنی نظامی که بر اساس خواست مردم شکل بگیرد، جمهوری است. ما از جمهوریت انواع مختلف مانند سوسیالیستی، لیبرالیستی، دموکراتیک و اسلامی داریم که در تمام این مدل‌ها، اراده مردم مبنای جمهوریت است و رأی مردم نقش تعیین‌کننده دارد. بنابراین هر نظامی که در بستر آن مردم از حق تعیین سرنوشت سیاسی برخوردار باشند، برای‌شان پذیرفتنی است. با این وجود، صلح را به گروگان نگیرید و بحث نظام را به همه‌پرسی مردمی بگذارید.

آیا شورای مصالحه، خالی نشست بن را پر خواهد کرد؟

حمید فرهادی، روزنامه‌نگار

با کنفرانس بن این است که همه جناح‌ها در برابر گروه طالبان اجماع نظر دارند و جنگ این گروه را نامشروع می‌دانند. این اجماع نظر، نیاز به انسجام و مدیریت دارد تا موضع افغانستان را در مذاکرات صلح، به خوبی تمثیل کند. سرنوشت سیاسی افغانستان، طبعاً نیازمند تحولات جدی و گسترده در رهبری نظام است. شورای مصالحه می‌تواند در مشورت با رهبران سیاسی و قومی که از گروه‌ها و اقلیت‌ها نماینده‌گی می‌کنند، برای تحولات سیاسی آماده‌گی بگیرد.

واقعیت امر این است که در جنگ افغانستان، سازمان‌ها و کشورهای مختلف دخیل هستند. مقابله با این جنگ کور، در توان یک شخص و یک نهاد نیست و نیاز به اجماع داخلی دارد. شورای مصالحه می‌تواند در هماهنگی با نیروهای داخلی، اجماع منطقه‌ای را به وجود بیاورد و از کشورهای دخیل در جنگ افغانستان، تعهد پایدار بگیرد. مهم‌ترین بحث این‌که، شورای مصالحه می‌تواند به عنوان یک نهاد مردمی و صادق به حقوق و ارزش‌های اساسی مردم افغانستان، جلو معاملات سیاسی بر سرنوشت سیاسی افغانستان را بگیرد؛ زیرا در این شورا یک جمع بزرگ حضور دارند و صلاحیت تصمیم‌گیری در انحصار یک فرد نیست. مردم به صورت واضح نظاره‌گر پروسه صلح و رهبری شورای عالی مصالحه ملی هستند، هر نوع حرکت ناشایست و سودجویانه، خیلی زود در میان مردم پخش و خیانت‌های پیدا و پنهان آشکار خواهد شد. در زمانه‌ای که مردم به گفت‌وگوهای صلح چشم امید دوخته‌اند، هر نوع حرکت منفعت‌طلبانه می‌تواند جرقه‌ای شود برای یک شورش مردمی که در آن صورت تر و خشک خواهد سوخت و بار دیگر افغانستان به قهقرا سقوط خواهد کرد.

خودخواهانه‌ای بود که عده‌ای به آن توسل جستند. سرنوشت سیاسی افغانستان به تقسیم چند وزارت و ریاست تقلیل یافت و در درون نظام، به دلیل انگیزه‌های شخصی، اجماع ملی برهم خورد و تنش‌ها ادامه پیدا کرد. چهره‌های کلیدی که قرار بود با پول کمک‌شده جهان، افغانستان را به سوی توسعه هدایت کنند، به سرمایه‌گذاری شخصی تمرکز و میان خویش و مردم، حصارکشی کردند. نفاق و تبعیض افزایش یافت و شکاف میان مردم چند برابر شد. هم‌زمان، افراد استفاده‌جو، دست به چور، چپاول و فساد زدند و این‌گونه زمینه را برای ظهور دوباره طالب هموار ساختند. همین بود که طالب از جنوب، غرب، شمال و شرق سر کشید و به جان مردم افتاد. حالا، دوباره به نقطه‌ای ایستاده‌ایم که بیست سال قبل ایستاده بودیم. چرا؟

مهم‌ترین دلیل این عقب‌گرد، نبود یک آدرس واحد داخلی برای هماهنگ‌سازی و انسجام امور مصالحه و سازش در افغانستان بود. نیروهای داخلی، هرچند به صورت سمبولیک، روی سرنوشت سیاسی افغانستان اجماع داشتند؛ اما همه طرف‌ها هم‌زمان طرح و تصویر خودشان را برای آینده افغانستان پیش‌کش می‌کردند و دورنمای واضح و مشخصی که از کلیت مردم افغانستان نماینده‌گی کند، وجود نداشت. امروز در ارتباط به صلح با گروه طالبان، این وظیفه را شورای عالی مصالحه ملی به دوش دارد و قرار است از آدرس «جمهوریت» یک دیدگاه واحد ارایه کند. در این شورا، شخصیت‌هایی حضور دارند که در نشست بن نیز حضور داشتند؛ اما تفاوتش

اعضای شورای مصالحه، در روند صلح، متعهد به حراست از ارزش‌های عموم مردم افغانستان خواهد بود؟ آیا صدای اقلیت‌ها در این روند انعکاس داده خواهد شد؟ و آیا نشست بن تکرار می‌شود؟ نشست بن، برای افغانستان یک تجربه تاریخی بود. افغانستان زخمی و غمگین، در محور توجه قدرت‌های بزرگ جهان قرار داشت و قرار بود در مورد سرنوشت سیاسی این کشور تصمیم گرفته شود. نیروهای داخلی، در نقش ناجی کشور ظاهر شده بودند و جهان آماده بود برای سال‌های طولانی دست افغانستان را بگیرد و برای آینده بهتر این کشور، پول مصرف کند. مردمی که از زیر آوار و دود و باروت سر بلند کرده بودند، به امید فردای بهتر، گذشته تلخ را کنار گذاشتند و به نشست بن چشم دوختند. بن برای حیاتی‌ترین موضوع زنده‌گی افغان‌ها تصمیم اتخاذ کرد و کاروان جدیدی راهی افغانستان شد. واقعیت اما جدی‌تر و دردناک‌تر از آن بود که مردم فکر می‌کردند. در حالی که برای مصالحه و سازش در افغانستان باید حرف تمامی طرف‌ها شنیده و به ریشه‌های جنگ افغانستان پرداخته می‌شد، بن با یک تفاهم تقسیم قدرت به پایان رسید. عجیب نبود که خیلی زود، افراطیت و تروریسم، بار دیگر در گوشه و کنار افغانستان ریشه بگیرد. از یک طرف گلبدین حکمتیار به خاطر آن‌که دستش از قدرت کوتاه مانده بود، اوضاع را مغشوش می‌ساخت، از جانب دیگر، جناح‌های ناراض از نشست بن، برای رشد دوباره طالبان دست به کار شدند. مهم‌ترین اشتباه تاریخی قطعاً اعمال و رفتار

شورای عالی مصالحه ملی در میان امیدواری‌ها و نگرانی‌ها پیرامون پروسه صلح، سرانجام روز گذشته تشکیل شد. نخستین نشست کمیته رهبری شورای عالی مصالحه در حالی برگزار شد که رهبران برجسته سیاسی و مقام‌های پیشین حکومتی در این نشست حضور داشتند و از کار این نهاد، حمایت کردند. وزارت خارجه آمریکا، نماینده‌گی سیاسی کشورها و سازمان‌های هم‌کار افغانستان نیز به آغاز کار این نهاد، واکنش نشان دادند. در خبرنامه وزارت خارجه آمریکا آمده است که ایالات متحده از اولین جلسه کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی استقبال می‌کند و امیدوار است که این شورا، تحت رهبری دکتر عبدالله عبدالله، در زمینه ترسیم راه آینده سیاسی، تقسیم قدرت، آتش‌بس دائمی و پایان جنگ در افغانستان کار کند.

سفیر ملکی ناتو، سفیر اتحادیه اروپا، سفارت جرمنی و سفارت ناروی نیز در رشته توییت‌هایی، برگزاری اولین نشست کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی را قدم مهم عنوان و بر ادامه حمایت‌شان از روند صلح افغانستان تأکید کردند.

در داخل نیز، گشایش کمیته رهبری شورای مصالحه با تبصره‌هایی همراه بود. تعدادی از آغاز کار این نهاد استقبال کردند و عده دیگر، فلسفه وجودی و اعضای رهبری این شورا را به انتقاد گرفتند. اما مطمئناً مهم‌ترین بخش تبصره‌ها، دلهره‌ی توأم با امید مردم افغانستان از اعضای رهبری شورای عالی مصالحه است که قرار است در مورد مهم‌ترین بحث مرتبط به سرنوشت آنان، تصمیم‌گیری کنند. آیا

ثبات روزانه ۷۰۰ بیمار مشکوک به کرونا در هرات

چنان‌که به دید می‌رسد، در مقایسه با موج اول همه‌گیری ویروس، مردم توجه چندانی به رعایت موارد بهداشتی ندارند و کم‌تر به فاصله‌گیری اجتماعی و رعایت توصیه‌های پزشکان برای جلوگیری از گسترش بیماری کووید-۱۹ پای‌بند هستند.

هرچند ریاست صحت عامه هرات هشدار می‌دهد که تجمع افراد به ویژه در مکان‌های شلوغ خطرناک است و بی‌آمدهای ناگواری به دنبال خواهد داشت، اما توصیه‌ها و هشدارهای مقام‌های صحتی از سوی مردم کم‌تر جدی گرفته می‌شود.

در هرات، جز تعطیل شدن مکتب‌ها و دانشگاه‌ها، به نظر می‌رسد زنده‌گی عادی مردم تغییر چندانی نکرده و زنده‌گی روزمره مانند دوران پیش از کرونا جریان دارد و حتی افراد بدون نگرانی در مراسم خاک‌سپاری فوتی‌های کرونایی اشتراک می‌کنند.

چند روز پیش از تأیید رسمی آغاز موج دوم بیماری کووید-۱۹ در کشور، مقام‌های صحتی نسبت به انتقال دوباره کرونا از ایران ابراز نگرانی کرده بودند. آمار نهادهای بهداشتی در هرات نشان می‌دهد که روزانه دست‌کم ۱۰ تا ۱۵ بیمار مشکوک به کرونا از مرز زمینی ایران وارد کشور می‌شوند.

چندی پیش ریاست صحت عامه هرات توصیه کرد که حکومت افغانستان برای جلوگیری از ورود افراد مشکوک به داشتن بیماری کووید-۱۹ از مرز ایران، اقدام فوری کند و رفت‌وآمد مسافران از مرزهای زمینی با این کشور را کاهش دهد؛ مسأله‌ای که تا هنوز در مورد آن چاره‌جویی نشده است.

هرچند شناسایی روزانه ۷۰۰ بیمار مشکوک به کرونا در هرات نشان‌گر وخامت وضعیت کرونا و گسترش دوباره این ویروس در جامعه است، اما ریاست صحت عامه از مردم می‌خواهد که برای مهار ویروس، از ماسک استفاده کنند، فاصله‌گذاری اجتماعی را رعایت کرده از دست دادن پرهیز کنند و دست‌های‌شان را با صابون بشویند.

با این‌همه، افزایش بستری شدن بیماران در شفاخانه‌ها، افزایش فوتی‌های مشکوک به کرونا، افزایش ۵۰ درصدی وقایع مثبت آزمایش کرونا و سرد شدن هوا، نگرانی مقام‌های صحتی هرات را از گسترش بیش‌تر بیماری طی روزهای آینده به دنبال داشته است.



طی هفته‌های اخیر پس از سرد شدن هوا و آغاز سرما، تعداد وقایع مشکوک به کرونا، تعداد واقعات مثبت، میزان بستری شدن افراد در شفاخانه‌ها، شمار بیماران وخیم کرونا و میزان مرگ‌ومیر ناشی از این بیماری، افزایش چشم‌گیر داشته است.

آمار رسمی ثبت شده در ریاست صحت عامه هرات هم‌چنان نشان می‌دهد که از میان مجموع نمونه‌های آزمایش شده در مراکز درمانی، به گونه میان‌گین بیش‌تر از ۵۰ درصد مثبت تشخیص می‌شود و این مسأله نیز برای مقام‌های صحتی نگران‌کننده است.

در اوضاعی که گراف مبتلایان کرونا در حال افزایش است و پزشکان از گسترش ویروس و افزایش مبتلایان و مرگ‌ومیر ناشی از آن نگران هستند، بی‌پروایی مردم در رعایت موارد بهداشتی، بر نگرانی جامعه پزشکی افزوده است.

صدا درآمده است. مقام‌های صحتی از مردم می‌خواهند با بی‌پروایی در رعایت موارد بهداشتی، «با جان خود و دیگران بازی نکنند» و کرونا را جدی بگیرند.

آنان هشدار می‌دهند که در صورت بی‌توجهی مردم به رعایت موارد بهداشتی برای جلوگیری از گسترش ویروس، پذیرش بیماران و عرضه خدمات طبی در مراکز درمانی «ناممکن» می‌شود و مدیریت کرونا از کنترل خارج خواهد شد.

آمار شناسایی واقعات مشکوک و موارد مثبت کرونا در هرات برای مقام‌های صحتی نگران‌کننده است. محمدرقیق شیرزی، سخنگوی ریاست صحت عامه هرات، در صحبت با روزنامه ۸صبح می‌گوید که در جریان روزهای اخیر، روزانه دست‌کم ۷۰۰ بیمار مشکوک به کرونا از سوی تیم‌های سیار صحتی در ولسوالی‌ها و شهر هرات شناسایی شده‌اند. به گفته او،

مقام‌های صحتی هرات از افزایش چشم‌گیر واقعات مثبت و مرگ‌ومیر ناشی از کرونا در این ولایت خبر می‌دهند. از دید آنان، بی‌توجهی مردم به رعایت موارد بهداشتی و سهل‌انگاری در جلوگیری از



محمددین نیکخواه

گسترش ویروس «فاجعه‌بار» خواهد بود. به تازه‌گی ریاست صحت عامه هرات هشدار داده که شفاخانه‌ها از بیماران «وخیم کرونا پر شده» است. او از مردم خواست که برای در امان ماندن از شر بیماری، موارد صحتی را جدی رعایت کنند. براساس آمار ریاست صحت عامه هرات، روزانه دست‌کم ۷۰۰ بیمار مشکوک به کرونا در این ولایت شناسایی می‌شوند و حدود ۵۰ درصد نتایج آزمایشات نیز مثبت می‌شود.

در اوضاعی که افزایش شدید واقعات مثبت و موارد مشکوک کرونا سبب نگرانی پزشکان شده، بی‌پروایی مردم در رعایت موارد بهداشتی و عدم رعایت توصیه‌های صحتی نگرانی‌ها از افزایش میزان مرگ‌ومیر و تلفات بیماری کووید-۱۹ را دوچندان کرده است.

همین چند روز پیش رییس صحت عامه هرات هشدار داد که به دنبال افزایش شمار مبتلایان و مرگ‌ومیر ناشی از بیماری کووید-۱۹ طی روزهای اخیر، شفاخانه‌ها از بیماران «وخیم» کرونا پر شده و استفاده از آکسیجن برای این بیماران چنان افزایش یافته که تمام آکسیجن تولیدی هرات مصرف می‌شود.

در هرات پس از تکمیل شدن ظرفیت شفاخانه بیماران کووید-۱۹ در منطقه شیدایی، از چند روز پیش دروازه شفاخانه ویژه بیماران کرونا در منطقه گازرگاه نیز برای پذیرش بیماران جدید بازگشایی شده است.

باز شدن شفاخانه جدید برای بستری شدن بیماران کرونایی به این معنا است که همه‌گیری بیماری «نگران‌کننده» است و زنگ خطر گسترش ویروس به

مدیریت موج دوم کرونا؛

اولویت عمده رییس جمهور



مدیدق صدیقی، سخنگوی ریاست جمهوری

رییس جمهور غنی معتقد است که دشواری‌ها را بایست در لایه‌های اصلی و نخست آن، در چگونگی ارائه خدمات عامه به مردم و چگونگی روابط دوجانبه حکومت و شهروندان جست‌وجو کرد. از همین‌رو، او خودش گاهی به گونه مستقیم با کارکنان خدمات عامه و گاهی هم با نیروهای امنیتی که مسوولیت تأمین امنیت و دفاع از کشور را دارند، وارد صحبت می‌شود و یا هم از محل کارشان دیدار می‌کند.

به همین ترتیب، در جلسه‌ای که رییس جمهور با مسوولان سازمان‌های کمک‌رسان بین‌المللی به شمول یونیسف، بانک جهانی و بانک آسیایی داشت، تعهدات تازه‌ای از سوی آن‌ها به حکومت افغانستان اعلام شد.

مسوولان بانک جهانی و بانک انکشاف آسیایی، در پیوند به مدیریت موج دوم کرونا، از تعهد مالی جامعه جهانی در زمینه تمویل مرحله نخست واکسن کووید-۱۹ که از سوی حکومت افغانستان و به کمک بانک جهانی تطبیق خواهد شد، خبر دادند.

در مرحله نخست مبارزه با موج دوم کرونا، قرار است ۲۰ تا ۴۰ درصد برنامه مقدماتی واکسن در افغانستان عملی شود.



خدمات درمانی گرفته نمی‌شود. مسوولان صحتی ولایات از نبود صلاحیت امر اعطا در تصمیم‌گیری‌ها، رنج می‌برند. هم اکنون، چندین اداره ولایتی بایست در مورد مصرف هزینه‌های درمانی تصمیم بگیرند.

اقدامات برای حل مشکلات

رییس جمهور غنی با مسوولان قوه قضاییه و لوی‌سارنوالی کشور دو جلسه گرفت، تا معیارهای قانونی و تفویض صلاحیت به مسوولان در حالات اضطرار را واضح سازد. به کمیته عدلی و قضایی کابینه یک هفته فرصت داده شد تا راه‌حل‌های قانونی برای رفع مشکلات در حالات اضطرار را جست‌وجو کند.

رییس جمهور می‌خواهد با تصویب مقرره‌های ویژه‌ای، در حالات اضطرار مسوولان حکومتی در رفع مشکلات، عرضه خدمات درمانی و تطبیق برنامه‌های صحتی، زودتر اقدام کنند. مقرره‌ای که در آن ابعاد اساسی ارائه خدمات صحتی برای مردم اولویت‌بندی شود و ارائه خدمات مراکز درمانی با سگتگی مواجه نشود.

هم‌زمان در این مقرره، به مسوولان صحتی ولایتی صلاحیت تفویض شود تا مسوولان شفاخانه‌ها در ولایات، در کنار مسوولیت، صلاحیت عمومی تدارکاتی را نیز داشته باشند.

دستور ایجاد سیستم کاری و هماهنگی بیش‌تر فعالیت‌های صحتی در مرکز و ولایات داده شد و برای تهیه مکانیسم هم‌کاری‌های متخصصان صحتی در بیرون از کشور (دیاسپورا) به شورای عالی طبی وظیفه سپرده شد.

هم‌چنین، این شورا به نظارت جدی از سیستم و مکانیسم ارائه خدمات صحتی و چگونگی فعالیت‌های شفاخانه‌ها و مراکز درمانی، در مرکز و ولایات مکلف ساخته شد.

برگه از نظریات، مشکلات و پیشنهادهای برای حل مشکلات را مطالعه، بررسی و اولویت‌بندی کرد.

نتایج به دست آمده، ناامیدکننده بود

یافته‌های رییس جمهور نشان داد که عرضه خدمات رایگان به شهروندان که در قانون اساسی کشور پیش‌بینی شده، بسیاری از شفاخانه‌ها را با مشکلات جدی بودجه‌ای در عرضه خدمات صحتی به بیماران، مواجه ساخته است. شماری از بیمارستان‌ها در نبود هزینه‌های مالی حتی با خطر بسته‌شدن (فلج) روبه‌رو است.

در کنار آن، اکثریت شفاخانه‌ها با مشکل ساختاری (محدودیت‌های تشکیلاتی) صلاحیت‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در استخدام و چگونگی مصرف هزینه‌های مالی مواجه است.

مطالعه رییس جمهور نشان داد که پیشنهادهای بودجه‌ای اکثریت شفاخانه‌ها مورد قبول وزارت صحت قرار نگرفته است.

بررسی‌ها نشان داد که اقدامات برای تولید آکسیجن و آماده‌گی اکثریت شفاخانه‌های دولتی برای مدیریت موج دوم کرونا، بسیار ضعیف بوده است.

با آن‌که افغانستان شاهد شیوع ویروس کووید-۱۹ و موج دوم آن است، اما مشکلاتی که در ده ماه گذشته بایست رفع می‌شد، هنوز حل نشده است. نبود آکسیجن یک نمونه‌اش است. در تمام شفاخانه‌ها مشکل بنیادی آکسیجن وجود دارد.

همین‌گونه، یافته‌ها نشان داد که موسسات کمک‌کننده در موج اول کرونا، نتوانسته‌اند دستگاه تولید آکسیجن را برای شفاخانه‌های افغانستان بسازند/تهیه کنند.

شفاخانه‌ها در ولایات، در مصرف بودجه اختصاص‌یافته‌ی ولایتی با دشواری‌های فراوانی مواجه بوده است. تصمیم فوری در حالات اضطرار برای ارائه

در پی نشر گزارش‌ها درباره افزایش بیماران کرونایی و تلفات ناشی از کووید-۱۹ در افغانستان و منطقه، بیش‌ترین تمرکز رییس جمهور غنی در هفته گذشته روی اتخاذ آماده‌گی برای مدیریت موج دوم این ویروس بوده است.

مبارزه با موج دوم ویروس کرونا و جلوگیری از پیامدهای ناشی از آن، یکی از اولویت‌های عمده حکومت افغانستان به شمار می‌رود.

رییس جمهور غنی تا شام جمعه، ۱۴ قوس، هشت نشست را به هدف بررسی آماده‌گی‌های نهادهای صحتی دولتی و سازمان‌های غیرحکومتی در زمینه مبارزه با موج دوم ویروس کرونا و جلوگیری از پیامدهای ناشی از آن، میزبانی کرد و دیدگاه‌های خویش را با نشست ویژه مجمع عمومی سازمان ملل متحد پیرامون مبارزه با ویروس کرونا، شریک ساخت.

رییس جمهور غنی معتقد است که دشواری‌ها را بایست در لایه‌های اصلی و نخست آن، در چگونگی ارائه خدمات عامه به مردم و چگونگی روابط دوجانبه حکومت و شهروندان جست‌وجو کرد. از همین‌رو، او خودش گاهی به گونه مستقیم با کارکنان خدمات عامه و گاهی هم با نیروهای امنیتی که مسوولیت تأمین امنیت و دفاع از کشور را دارند، وارد صحبت می‌شود و یا هم از محل کارشان دیدار می‌کند.

دیدار هفته قبل رییس جمهور از شفاخانه افغان - جاپان، یکی از شفاخانه‌های اصلی پایتخت که بیماران کرونایی در آن جابستری و تداوی می‌شوند، نمونه‌ای از بی‌گیری مستقیم مشکلات در بیمارستان‌های ویژه تداوی بیماران کووید-۱۹ بود.

هدف رییس جمهور آن بود که مشکلات به گونه مستقیم دیده شود، درک شود و برای رسیده‌گی به آن، اقدام عملی شود.

رییس جمهور غنی در هفته گذشته، نشست‌های جداگانه به شکل حضوری و آنلاین با رییسان صحت ولایات و ۱۹ رییس و مسوولان شفاخانه‌های مرکزی و حوزه‌های داشت. افزون بر آن، رییس جمهور صدها

«توافق نلمه بلفاست»؛ آموزه‌هایی از صلح ایرلند شمالی برای افغانستان



آشاه همزه‌ای

ایرلند شمالی یکی از چهار کشور تشکیل‌دهنده پادشاهی متحده بریتانیا در کنار اسکاتلند، ولز و انگلستان است. تنش در این نقطه از سال ۱۹۶۸ میلادی آغاز شد.

ریشه مناقشات و تعارض در ایرلند شمالی، به شکاف سیاسی ایدیولوژیک، نژادی-مذهبی و هویتی برمی‌گشت. این موضوعات به وسیله اختلافات عمیق میان پروتستان‌های طرفدار بریتانیا و کاتولیک‌های جمهوری‌خواه ایرلند، تقویت شد. موضوع تنش بر سر موقعیت سیاسی ایرلند شمالی بود، درست نقطه‌ای که جمهوری‌خواهان کاتولیک می‌خواستند از بریتانیا جدا شده و خواستار ایجاد جمهوری ایرلند بودند، اما پروتستان‌ها شعارشان ماندن در اتحادیه پادشاهی بریتانیا بود. این تنش کم‌کم به بحران کشیده شد؛ بحرانی که سه دهه به طول انجامید و تلفات آن به بیش از سه هزار و ۵۰۰ کشته و ۵۰ هزار مجروح رسید. از سه دهه درگیری و خشونت جدی در ایرلند شمالی با عنوان «troubles» یا همان «دوران مشکلات» یاد می‌شود. در آغاز دهه ۱۹۷۰، دولت بریتانیا عساکرش را به ایرلند شمالی اعزام کرد و مصمم بر این بود تا ایرلند شمالی را به گونه مستقیم از لندن اداره کند. هم‌زمان با آن ۱۳ مظاهرکننده غیرمسلح در طول راهپیمایی اعتراضی در خیابان‌های لندن در سی‌ویکم جنوری ۱۹۷۲ مورد اصابت گلوله قرار گرفته و به قتل رسیدند. آتش جنگ شعله‌ورتر و حادثه به نام «یک‌شنبه خونین» معروف شد.



تابوت‌های ۱۳ مظاهرکننده در یک‌شنبه خونین

هر دو گروه مذهبی در چنین شرایطی اقدام به تاسیس پایگاه‌های شبه‌نظامی کردند. ارتش جمهوری‌خواه ایرلند (IRA) به سمت پروتستان‌های طرفدار بریتانیا حملاتی داشت تا بتواند به حاکمیت و مداخله بریتانیا در ایرلند شمالی پایان ببخشد. از سوی دیگر، انجمن دفاع اولستر و سایرین نیز در مناطق پروتستان‌نشین‌ها، افراد کاتولیک‌مذهبی که در آن‌جا ساکن بودند را

ترور می‌کردند. بریتانیا در نخست تلاش می‌کرد تا با اعزام نیروهای بیش‌تر به ایرلند شمالی، مناقشات را مدیریت کند، اما زمانی که دامنه مبارزات مسلح جمهوری‌خواهان کاتولیک و درگیری‌ها به قلب لندن رسید، رویکرد دولت بریتانیا نیز تغییر کرد.



عکسی از ارتش جمهوری‌خواهان کاتولیک ایرلند شمالی

سال ۱۹۸۰ همان مقطع تاریخی‌ای بود که نگرانی بریتانیا چندین برابر شد. ارتش جمهوری‌خواه ایرلند (IRA) در مرکز انگلستان دلهره‌های جدی برای دولت این کشور خلق کرد. آن‌ها با بمب‌گذاری‌های پی‌پی، بازداشت فعالان و حبس آن‌ها و اختطاف مقام‌های عالی‌رتبه بریتانیایی مصمم بودند تا پیروز این درگیری‌ها باشند و راه مداخله بریتانیا در امور ایرلند شمالی را ببندند. در دهه ۸۰ میلادی، شماری از زندانیان در زندان‌ها به علت اعتصاب غذایی طولانی، جان باختند. اوایل سال‌های ۱۹۹۰ میلادی بود که دولت بریتانیا به شکل علنی کار روی ایجاد راه‌حلی در راستای برقراری صلح و خاتمه دادن به جنگ را آغاز کرد. هرچند نباید این نکته مغفول بماند که نمی‌توان زمان مشخصی را برای رای‌زنی بریتانیا برای صلح ایرلند شمالی مشخص کرد، زیرا در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ میلادی که ارتش جمهوری‌خواه ایرلند شمالی مبارزه‌اش را علیه حضور سیاسی و نظامی بریتانیا در این جغرافیا آغاز کرده بود، تماس‌های محرمانه بین دو طرف جریان داشت.

پس از بمب‌گذاری ارتش سری جمهوری‌خواهان ایرلند در محل اقامت هیات دولت بریتانیا در اکتوبر ۱۹۸۴ به هدف ترور مارگرت تاچر، نخست‌وزیر و وزیران وقت بریتانیا، در جریان کنفرانس سالانه حزب محافظه‌کار در شهر ساحلی برایتون، مشاوران دولت بدین باور رسیدند که شکست نظامی جمهوری‌خواهان در ایرلند شمالی ممکن نیست. از سوی دیگر نفوذ اطلاعاتی بریتانیا در صفوف IRA نیز هرج‌ومرجی را در برنامه‌های شبه‌نظامیان جمهوری‌خواه ایجاد کرده بود. تماس‌های محرمانه میان دولت در لندن و رهبران شین‌فین (بزرگ‌ترین حزب ملی‌گرا و دومین حزب

بزرگ در مجلس ایرلند شمالی) و فرماندهان شاخه مسلح آن انجام گرفت که به برقراری آتش‌بس موقت و آزاد کردن شماری از زندانیان جمهوری‌خواه از سوی دولت منجر شد.

در این میان اما چالش بزرگ‌تری برای دولت مرکزی خودنمایی می‌کرد. پروتستان‌های طرفدار بریتانیا حاضر به مذاکره و صلح با کاتولیک‌های جمهوری‌خواه نمی‌شدند. در سال ۱۹۹۸ انفجاری مهیب در فروشگاه‌های ایرلند شمالی رخ داد که نزدیک به ۳۰ کشته برجای گذاشت. این انفجار به معنای آن بود که گروه انشعابی جمهوری‌خواهان مخالف با مذاکرات صلح، قوی و فعال است. یک سال پیش از آن، گروهی از این مخالفان با تشکیل «ارتش جمهوری‌خواه واقعی» انشعاب خود را از IRA اعلام کرده بود.

تونی بلر، از حزب کارگر با یک پیروزی چشم‌گیر در انتخابات سراسری ۱۹۹۷ توانست بر جان میجر غلبه کند و به ۱۸ سال حکومت حزب محافظه‌کار بریتانیا پایان دهد. یک سال بعد آقای بلر حل مناقشه ایرلند شمالی را با اشتراک چهره‌های بین‌المللی تأثیرگذار در روند مذاکرات، مهم و عملی دانست. به همین دلیل با تکیه بر طرح سناتور جورج میچل آمریکایی که از سال گذشته آن را اجرایی کرده بود، کمیسیون بین‌المللی به هدف خلع سلاح تمام نیروهای شبه‌نظامی در ایرلند شمالی ایجاد کرد.



امضای توافق‌نامه صلح ایرلند شمالی در ۱۰ اپریل ۱۹۹۸

برخلاف تلاش‌های بی‌نتیجه سالیان گذشته، این بار روند مذاکرات صلح ایرلند شمالی در دهه ۱۹۹۰ پیش‌رفت‌های چشم‌گیری داشت؛ زیرا توانست توافق و هم‌فطری میان دولت‌های ایرلند و انگلستان و هم‌چنان رهبران احزاب سیاسی ایرلند شمالی ایجاد کند. جان هیوم که در سال ۱۹۹۸ موفق به کسب نوبل صلح شد، در روند مذاکرات ایرلند شمالی تلاش کرد تا ضمن ایجاد اجماع و تشریک مساعی میان نیروهای معتدل و میانه‌رو، راه را به روی تأثیرگذاری گرایش‌های تندرو و افراط‌گرایانه مذهبی بر روند مذاکرات ببندد.

سراجم پس از سه دهه درگیری و خشونت و هم‌چنان تلاش‌های مملو از افت‌وخیز برای رسیدن به صلح، روز جمعه، دهم اپریل سال ۱۹۹۸ میلادی، در بلفاست، پایتخت ایرلند شمالی، موافقت‌نامه صلح موسوم به «صلح بلفاست» و یا «Good Friday» میان دو دولت انگلستان و ایرلند شمالی و هم‌چنان سران احزاب بزرگ ایرلند به امضا رسید.

هرچند رسیدن به این توافق‌نامه صلح آسان و عاری از مشکل نبود، اما پس از سه دهه جنگ، صلحی برقرار شد که عموم مردم ایرلند شمالی نسبت به آن ابراز رضایت کردند. پایان ۳۰ سال جنگ مذهبی و سیاسی در ایرلند شمالی و توافق بر سر تشکیل دولتی ائتلافی در ایرلند شمالی، یکی از نمونه‌های موفق صلح در جهان است، آن‌گونه که این توافق‌نامه نقطه عطفی برای مدیریت جنگ و مناقشه در ایرلند شمالی محسوب می‌شود. ویژه‌گی دوران پس از این توافق در ایرلند شمالی، کاهش سطح منازعات و رشد فزاینده اقتصادی به همراه بهبود شرایط اجتماعی است.

جانانان پاول، مذاکره‌کننده ارشد تونی بلر، نخست‌وزیر وقت بریتانیا و جان هیوم، سیاستمدار ایرلندی که از او با نام معمار صلح ایرلند شمالی یاد می‌شود، نقش اساسی در روند مذاکرات صلح ایرلند شمالی ایفا کردند. به باور بسیاری از چهره‌های تأثیرگذار سیاست در عرصه بین‌الملل چون بیل کلینتون، رییس جمهور سابق آمریکا، وجود رهبران قوی برای پیش‌برد مذاکرات و هم‌چنین اعتمادسازی گام‌به‌گام برای طرفین و در کنار آن‌ها عدم وضع پیش‌شرط برای آغاز مذاکرات، از مهم‌ترین عواملی است که سبب موفقیت روند صلح ایرلند شمالی شد.

جدا از جزئیات، روند صلح ایرلند شمالی با روند صلح کنونی افغانستان در کلیات شباهت‌ها و برخی از نقاط اختلافی دارد، از جمله این‌که دو طرف تقریباً چند دهه درگیر جنگ بوده‌اند. در روند صلح ایرلند شمالی، گروه انشعابی مخالف با مذاکرات صلح شکل گرفت و بر ضد این روند به گونه قوی فعالیت می‌کرد. در افغانستان نیز گروهی زیر نام «داعش» مانع روند صلح کنونی شمرده می‌شود. از سویی هم، مذاکرات ایرلند شمالی در اوایل به شکلی بوده است که به آزادی برخی از زندانیان منجر شد. در افغانستان نیز این روند لازمه آغاز مذاکرات بود و با همه انتقادهای موجود، انجام شد. تنها تفاوت مهم و اساسی میان دو روند، برقراری آتش‌بس موقت در ایرلند شمالی بود؛ کاری که هرچند گروه طالبان در جریان روزهای عید انجام داد، اما تاکنون در جریان مذاکرات بین‌افغانی به آن تن نداده است.

افغانستان چگونه به واکسن کرونا دست خواهد یافت؟



غلام دستگیر نظری

رییس عمومی معافیت کتله‌ای وزارت صحت

از هجوم پاندمی ویروس کرونا بر جان ساکنان کره خاکی، درست یک سال و ۲۰ روز می‌گذرد. ویروسی که تقریباً شش‌ماه زنده‌گی مردم را در سراسر جهان از هم گسیخت و بزرگ‌ترین ضربه را بر پیکر اقتصاد جهان وارد کرد.

چندی پس از شیوع ویروس کرونا در سراسر جهان، وقتی نهاد‌های صحتی جهان تا حدی از کارکرد و ساختار این ویروس آگاهی حاصل کردند، تلاش‌های جهانی برای پیش‌گیری و مهار این ویروس آغاز شد. مهم‌ترین تلاش، تهیه واکسن این ویروس کشنده بود. تاکنون نزدیک به ۶۷ میلیون نفر در سراسر جهان به ویروس کرونا مبتلا و یک‌ونیم میلیون نفر نیز قربانی این ویروس شده‌اند. به همین دلیل دانشمندان علوم طبی و ژنتیک، برای تهیه واکسن کرونا و نجات بشریت از این ویروس مهلک، بسیج شدند و بالاخره در آستانه یک‌ساله‌گی شیوع ویروس کرونا، واکسن این ویروس به صورت تقریباً کامل اثرگذار، تهیه شد. از جمله واکسن‌هایی که در لابراتوارهای کشورهای جهان تهیه شده است، سه واکسن نتایج کاملاً مثبت تا حد ۹۶ درصد، داشته است. این سه واکسن ساخت شرکت‌های فایزر، بیوتک و مدرنا است که قرار است به‌زودی تطبیق آن در سراسر جهان آغاز شود. اما شیوه تهیه واکسن و محدودیت‌های موجود بر روند تولید این واکسن‌ها، به خصوص خبرهای پیش‌خبر آن از سوی کشورهای ثروتمند جهان، این نگرانی را به وجود آورده است که کشورهای نادارتر

جهان مثل افغانستان، شاید تا سال‌ها نتوانند واکسن ویروس کرونا را تهیه کنند.

می‌خواهم در این رابطه وضاحت بدهم، تا این نگرانی از ذهن مردم افغانستان بیرون شود.

پس از همه‌گیری ویروس کرونا، نهادی به وجود آمد به نام (Covax facility). این نهاد توسط ائتلاف جهانی برای واکسن تشکیل شد و هدف آن ایجاد تسهیلات برابر و عادلانه برای دسترسی به واکسن کرونا است. قرار است در سال ۲۰۲۱ میلادی، حدود ۲۰ درصد مردم جهان که در طبقه‌بندی اولویت، در اول قرار دارند از واکسن کرونا بهره‌مند شوند. این ائتلاف در قدم اول کشورهای غریب و نادار جهان از جمله افغانستان را تحت پوشش قرار می‌دهد. به همین دلیل هم‌زمان با آغاز تطبیق واکسن کرونا در سراسر جهان، در افغانستان نیز تطبیق آن برای ۲۰ درصد مردم آغاز خواهد شد. نهاد کوواکس واکسن کرونا را برای ۲۰ درصد مردم افغانستان به صورت رایگان در دسترس دولت افغانستان قرار خواهد داد. اما برای تهیه واکسن برای تمام مردم افغانستان، دولت افغانستان موظف خواهد بود تا هزینه آن‌را پرداخت کند. مسأله دیگری که برای مردم دغدغه خلق کرده، تولید محدود این واکسن در سطح جهان است. گفته می‌شود که لابراتوارهای جهان تنها می‌توانند در سه ماه اول سال در حدود ۵ میلیون دوز از این واکسن را تهیه کنند. اما نباید فراموش کرد که تعداد لابراتوارهایی که روی تولید واکسن کرونا کار می‌کنند، بسیار زیاد است. در حال حاضر در حدود ۱۸ لابراتوار در سطح جهان به مرحله نهایی تولید واکسن نزدیک شده‌اند. بنابراین نباید دغدغه

تولید محدود واکسن را داشت.

مسأله دیگر، نگرانی از نبود زنجیره سرد برای نگهداری واکسن کرونا در افغانستان است. این نگرانی حتا در سخنان رییس جمهور کشور در دیدار با رهبری وزارت صحت افغانستان هم مشهود بود. باید گفت که افغانستان دارای یکی از بهترین ساختار زنجیره سرد در سطح منطقه و جهان است. افغانستان در سال ۲۰۰۷ پس از بررسی‌های سازمان صحتی جهان، تصدیق‌نامه بهترین سیستم زنجیره سرد را به دست آورد. چنان‌چه در سطح حوزه‌های مقام دوم و در سطح بین‌المللی مقام سوم را پس از عمان و مولداوی به دست آورده است. هم‌چنان افغانستان تقدیرنامه مدیریت نگهداری واکسن را در سال ۲۰۰۹ به دست آورد و از دیدگاه نهاد GAVI شامل ۱۴ کشور دارای بهترین مدیریت نگهداری واکسن شد.

با این حال ممکن است این ابهام پیش‌آید که واکسن کرونا در دمای منفی ۷۰ درجه سانتی‌گراد باید نگهداری شود؛ در حالی که سیستم نگهداری زنجیره سرد افغانستان الی منفی ۲۰ درجه است. باید یادآوری کرد که تنها واکسن شرکت فایزر در دمای منفی ۷۰ درجه نگهداری می‌شود. در حالی که واکسن شرکت مدرنا در پایین‌تر از منفی ۲۰ درجه نگهداری می‌گردد و واکسن شرکت آکسفورد نیز میان ۲ تا ۸ درجه سانتی‌گراد نگهداری می‌شود.

به این ترتیب زنجیره سرد افغانستان برای نگهداری واکسن‌های کرونا هیچ‌گونه مشکلی ندارد. در مورد اولویت تطبیق واکسن کرونا برای ۲۰ درصد



چندی پس از شیوع ویروس کرونا در سراسر جهان، وقتی نهاد‌های صحتی جهان تا حدی از کارکرد و ساختار این ویروس آگاهی حاصل کردند، تلاش‌های جهانی برای پیش‌گیری و مهار این ویروس آغاز شد. مهم‌ترین تلاش، تهیه واکسن این ویروس کشنده بود. تاکنون نزدیک به ۶۷ میلیون نفر در سراسر جهان به ویروس کرونا مبتلا و یک‌ونیم میلیون نفر نیز قربانی این ویروس شده‌اند.

مردم افغانستان، دولت یک طبقه‌بندی مشخصی را انجام داده است.

۱. تمام کارمندان صحتی سکتور خصوصی و دولتی که در حدود ۱۰۰ هزار نفر خواهند شد.
۲. تمام معلمان مکتب‌های خصوصی و دولتی که در حدود ۴۰۰ هزار نفر می‌شوند.
۳. نیروهای نظامی و امنیتی کشور که حدود ۴۰۰ هزار نفر هستند.
۴. زندانیان.
۵. افراد بالاتر از ۵۰ سال و کسانی که دارای امراض مزمن باشند.
۶. کوچی‌ها، عودت‌کننده‌گان و مهاجران.
۷. کارمندان دولت.

ما بر اساس همین طبقه‌بندی، برنامه واکسن را آغاز خواهیم کرد و امیدواریم که مردم افغانستان بر اساس نیاز و اولویت، هم‌کاری لازم را با تیم صحتی افغانستان داشته باشند.

برخی از زنانی در این مرکز که از مهاجرت برگشته‌اند، نیز آموزش‌ها را فرا گرفته‌اند. سلما و حجانی، زنان قندهاری‌اند که در این مرکز آموزش می‌بینند. به گفته آنان، وضعیت نابه‌سامان کشور سبب شده است که زنان به کار روی آورند و برای تأمین نیازهای غذایی و پوشاک خانواده‌هایشان تلاش کنند. این زنان می‌گویند که با فراگیری حرفه در این مرکز، می‌توانند افزون بر آینده فرزندان‌شان، آینده دیگر کودکان را نیز بهتر سازند، زیرا پول به دست آمده از کارشان را صرف نیازهای تعلیم کودکان‌شان می‌کنند. زنان قندهاری توقع دارند که حکومت به آنان بیشتر توجه کند تا بتوانند نیازهای خانواده، به ویژه فرزندان‌شان را تأمین کنند.

این زنان هم‌چنان می‌گویند که در حال حاضر می‌توانند به حکومت در روند صلح کمک کنند. مریم، یکی از این زنان می‌گویند که نیاز است سهم زنان قندهاری در روند صلح در نظر گرفته شود، زیرا اکنون آنان می‌توانند در روند پس‌اصالح نقش اساسی‌ای ایفا کنند. این زنان از طالبان نیز می‌خواهند که روند صلح را تعقیب کنند تا زنان افغان بیش از این فشار سرپرستی را متحمل نشوند. با این‌همه، خشونت‌ها هنوز در برخی از نقاط قندهار ادامه دارد و شمار بی‌جاشده‌گان در این ولایت با گذشت هر روز افزایش می‌یابد. ریاست امور زنان قندهار پیش از این در پیامی به مناسبت روز جهانی زن گفته بود که افزون بر جنگ‌ها، فشارها بالای زنان در این ولایت افزایش یافته است و درصدی خشونت‌های خانوادگی نیز بیش‌تر شده است. گفتنی است که سنتی بودن جامعه از موانع اصلی فراراه زنان افغان شمرده می‌شود.

که برای بیش‌ترشان زمینه کار فراهم شود و بتوانند مشکلات اقتصادی خانواده‌هایشان را برطرف کنند. گفتنی است که زنان بی‌جاشده بیش‌تر از ولسوالی‌های قندهار و ولایت‌های ارزگان و هلمند به شهر قندهار آمده‌اند. افزون بر این، مهاجران زن نیز کسانی‌اند که در پاکستان زنده‌گی می‌کردند و به تازه‌گی به این ولایت برگشته‌اند.

برخی از این زنان می‌گویند که آموزش حرفه توانسته است تغییراتی مثبت در زنده‌گی آنان به وجود آورد. به گفته آن‌ها، زنان بی‌جاشده، مهاجر و کم‌بضاعت اکنون اقتصادشان را تقویت می‌کنند و به کمک نیازمند نیستند. سونا، زن ۲۵ ساله که به دلیل درگیری به مرکز قندهار بی‌جا شده است، می‌گوید که در حال حاضر مصروف آموزش خیاطی در این مرکز است. او افزود که بنا بر مشکلات اقتصادی، ترجیح داده است حرفه خیاطی را یاد بگیرد و نیازهای خانواده‌اش را تأمین کند. سونا می‌گوید که آموزش‌های خیاطی را در شهر قندهار پی‌گیری می‌کند و کارهایش را در خانه انجام می‌دهد. او حالا توانسته است در کنار مردان خانواده، نیازهای مالی‌اش را با اتکا بر کار خودش تأمین کند.

تقلا برای آینده روشن؛ زنان بی‌جاشده در قندهار آموزش‌های حرفه‌ای فرامی‌گیرند

احمدشاه شاداب

می‌شود، اما زنان در این ولایت از کم‌ترین سهولت برخوردار اند. اکنون ریاست امور زنان قندهار می‌گوید که زمینه آموزش حرفه را برای ۱۲۰ زن در این ولایت فراهم کرده است. رقیه‌اچکزی، رییس امور زنان قندهار، به روزنامه ۸ صبح گفت که با وجود کمبود سهولت برای زنان در این ولایت، برنامه‌های کسب حرفه، برای این زنان مفید بوده است. وی افزود که هرچند امکانات برای زنان در قندهار به سختی فراهم می‌شود، اما آنان توانسته‌اند با استفاده از برنامه‌های «بدیل معیشت» و «کاهش دادن به مهاجرت غیرقانونی» زمینه‌های آموزش حرفه را برای زنان در این ولایت فراهم کنند. ریاست امور زنان قندهار می‌گوید که هم اکنون نزدیک به ۲۰ هزار خانواده بی‌جاشده در ۱۰ ولسوالی قندهار زنده‌گی می‌کنند و بیش‌ترشان با مشکلات گسترده‌ای روبه‌رو هستند. به گفته مسوولان در این ریاست، هرچند سهولت‌ها برای زنان قندهاری در مقایسه با گذشته کم‌تر شده است، اما این نهاد به کمک برنامه‌های بدیل معیشت و مهاجرت غیرقانونی زمینه آموزش‌های حرفه‌ای برای زنان را فراهم می‌کند. زنان قندهاری اما از حکومت می‌خواهند که جدا از فراهم کردن زمینه اشتغال‌زایی، به حقوق آنان در جریان روند صلح توجه و روی آنان در روند پس‌اصالح حساب کند. هرچند قندهار از ولایت‌های درجه اول کشور شمرده

هویت توده و نخبه در نظام‌های دموکراتیک و غیردموکراتیک

در جهان، نظام‌های سیاسی و اقتصادی متعدد وجود داشته و دارد. تمامی نظام‌های سیاسی و اقتصادی در درون دو نوع نظام سیاسی - اقتصادی جای می‌گیرند و تعریف می‌شود. این دو نوع نظام را می‌توان به نظام‌های دموکراتیک و نظام‌های غیردموکراتیک دسته‌بندی کرد. در واقع کارویژه نظام‌های سیاسی دموکراتیک، همانند یک پارادایم و کارویژه نظام‌های غیردموکراتیک همانند یک اهرمی که اجسام سنگین را به حرکت می‌آورد، عمل می‌کند.

هم همانند عقاید و باورها در خدمت سیاست و حکومت کدگذاری می‌شود. سوم، افراد با لباس‌های چون قبا و عبا و پوشش‌های ظاهری دفعاتاً از توده به نخبه ارتقا می‌یابند. چهارم، نخبه‌گان آموزش‌دیده نیز پیش از آن که سیالیت علمی را پیشه سازند، در خدمت نظام سیاسی کدگذاری می‌شوند. پنجم، اجناس و خدمات به شیوه علمی تولید می‌شود؛ اما در تولیدات، کمیت و کیفیت و نسبت به عنوان بدیهیات عقل کدگذاری می‌شود و در خدمت سیاست و حکومت قرار می‌گیرد. بنابراین، در جوامع غیردموکراتیک نخبه‌بودن، نخبه‌شدن و نخبه‌ماندن با ریا، دروغ و محض حرف استمرار می‌یابد. هم‌چنانی که توده‌بودن، توده‌شدن و توده‌ماندن با استبدادپذیری و استمرار استبداد هویت می‌یابد.

در جوامع غیردموکراتیک واژه‌گانی چون متخصص، متفکر، فضیلت‌مآب صدرنشین امور اجتماعی - فرهنگی، اقتصادی و سیاسی بدون کوچک‌ترین دست‌آورد علمی، بدرقه و زنده و مرده می‌شود. اما در جوامع دموکراتیک، بی‌ادعایی، تقدس انسان از انسان را می‌زداید. حالا آن‌که در جوامع غیردموکراتیک، پُرادعایی، تقدس انسان از انسان را پدید می‌آورد. بنابراین، در جوامع غیردموکراتیک هویت توده و نخبه، هویت ضمیم و فاقد بار علمی است. حالا آن‌که در جوامع دموکراتیک، خرد فردی و جمعی، کرامت انسانی و حقوق بشر جایگزین تقدس‌محوری می‌شود. به بیان آلبر کامو: «شرارت تقریباً در این دنیا، همیشه از جهالت نشأت می‌گیرد. نیات خوب هم اگر فاقد درک و فهم باشد، می‌تواند، به همان اندازه بدخواهی مضر باشد.»

نتیجه نهایی

جوامع دموکراتیک جهالت را به تدریج می‌سوزانند تا برابری و تکامل بشر پیوسته استمرار یابد؛ اما در جوامع غیردموکراتیک با استمرار و ترویج جهالت، انسان‌ها به نخبه و توده تقسیم می‌شوند.

می‌شود. گویا این که در ذیل نسبیت، موضوعاتی چون جوهر، علیت و فعل و انفعال از جمله بدیهیات عقل محسوب می‌شود. کوتاه این که بدیهیات عقل در علوم طبیعی و علوم انسانی پیرامون نکاتی شناخته می‌شود که فوقاً تشریح شد. استنتاج چنین فراگردی به این معنا است که در علوم طبیعی، سر و کار ما با شی به عنوان جلوه‌های عینی، بیرونی و ظاهری است. حالا آن‌که در علوم انسانی، سر و کار انسان با انسان‌ها است که چند وجهی و واکنشی بودن از مشخصات آن است. از این رو، عنوان این نوشته را هم می‌توان در ذیل سه شیوه، یعنی عقلایی، علی و تفسیری شکافت تا هویت نخبه و توده در جوامع دموکراتیک و جوامع غیردموکراتیک هویدا شود.

الف - توده و نخبه در جوامع دموکراتیک

در این جوامع همان‌طوری که بیان شد، دعوا بین عقل و حس پیرامون علم است. بنابراین، در ذیل یک پارادایم، هویت توده و نخبه، هویت ثابت در جامعه‌شناسی نیست. به عبارت دیگر، فرد در مقطعی از تاریخ به عنوان دانشمند شناخته می‌شود؛ اما با بحرانی‌شدن پارادایم و نبود پاسخ‌های جدید به پرسش‌های جدید، دانشمند مورد نظر ما از جایگاه نخبه سقوط می‌کند. ممکن جایگاه و هویت علمی وی را اندیشمند جدیدی به دست آورد و ممکن هم توده با تلاش و تحقیق از توده‌بودن به نخبه‌شدن ارتقا یابد. نتیجه: فرد مورد نظر ما در زنده‌گی به افتخارات و جوایزی دست می‌یابد؛ اما در پایان زنده‌گی چون بسیاری از انسان‌ها فاقد بارگاه ابدی و غیر قابل تقدس شناخته می‌شود.

ب - توده و نخبه در جوامع غیردموکراتیک

برعکس آن‌چه در گزینه الف تبیین شد، هویت توده و نخبه در جوامع غیردموکراتیک سیال نیست؛ بلکه در بسا موارد ثابت است. زیرا در جوامع غیردموکراتیک، نخست امور علمی و غیرعلمی از هم تفکیک نمی‌شود. دوم، علم

«انقلاب‌های علمی پیوسته به وقوع می‌پیوندد.» از این رو، ابطال‌پذیری مورد نظر کارل پوپر، جای خود را به انقلاب‌های علمی می‌دهد. در واقع می‌توان این‌گونه از توضیحات فوق نتیجه گرفت:

۱- اندیشه‌هایی که به پرسش‌های امروزی، پاسخ‌های دیروزی بدهد، اندیشه نیست.

۲- هر چیزی که رد شود، علمی است و هر چیزی که رد نشود، علمی نیست.

بنابراین، با پذیرش چنین شرایطی استقراء و قیاس در جوامع دموکراتیک استحاله می‌شود. زیرا پارادایم دو نگاه نسبت به علم دارد: نگاه اول، نسبی‌گرایی است که به ابطال‌گرایی می‌انجامد. نگاه دوم، مطلق‌گرایی حاد است که استقراء و قیاس در درون آن باز تعریف می‌شود.

حال این پرسش طرح می‌شود: علم در کجای نسبی‌گرایی و مطلق‌گرایی حاد قرار می‌گیرد؟ پاسخ: علم، نسبی‌گرایی خاص و مطلق‌گرایی خاص را بر نمی‌تابد. علم وسط این هر دو است. جایی به نام معقول‌گرایی. معقول‌گرایی فرآیندی است که پیوسته با تکامل (غیرواصف) سر و کار دارد. به بیان دقیق‌تر، علم را می‌توان در دو سپهر یافت: سپهر اول را می‌توان پوزیتویسم نامید که با تجربه و حس شناخته می‌شود. سپهر دوم، عقلانیت است که با عقل قابل سنجش می‌شود. در واقع دعوی اصلی در جوامع دموکراتیک، دعوی عقل و حس پیرامون علم است. امری که در جوامع غیردموکراتیک «عقل و حس» هم به نفع سیاست و حکومت کدگذاری می‌شود.

توضیح بیش‌تر این است: در جوامع دموکراتیک، بدیهیات عقل، فعلیت پرور است و پیوسته به‌روز می‌شود. به این معنا که بدیهیات عقل به سه پارامتر یعنی (کمیت، کیفیت و نسبیت) پیوسته در حال تحول قرار می‌گیرد. مثلاً در زیر مجموعه بدیهیات عقل در محور کمیت، موضوعاتی چون وحدت، کثرت و کلیت فعلیت می‌یابد. امری که در بدیهیات عقل در محور کیفیت، موضوعاتی چون واقعیت، سلب یا نفی و یا حصر و تحدید شناخته

دکتر محمد ابراهیم فروزش

«نخبه کدگذاری شده و نخبه به‌روز شده»؛ کل بیان این کوتاه نوشته، محتوای داخل گیومه و عنوان این مبحث است. با این همه، توضیح آن برای اثبات ادعا و همین‌طور آگاهی همه‌گانی مفید است.

در جهان، نظام‌های سیاسی و اقتصادی متعدد وجود داشته و دارد. تمامی نظام‌های سیاسی و اقتصادی در درون دو نوع نظام سیاسی - اقتصادی جای می‌گیرد و تعریف می‌شود. این دو نوع نظام را می‌توان به نظام‌های دموکراتیک و نظام‌های غیردموکراتیک دسته‌بندی کرد. در واقع کارویژه نظام‌های سیاسی دموکراتیک، همانند یک پارادایم و کارویژه نظام‌های غیردموکراتیک همانند یک اهرمی که اجسام سنگین را به حرکت می‌آورد، عمل می‌کند.

پارادایم چیست؟

پارادایم، آن چارچوب و سرمشق فکری است که در یک دوره تاریخی به همه علوم مسلط است و علوم در آن پارادایم دارای معنا می‌شود. به بیان دیگر، هر پارادایم از چندین رهیافت، یک رهیافت از چندین نظریه، یک نظریه از چندین الگو و یک الگو از چندین روش تشکیل می‌شود. بنابراین، در یک جمع‌بندی می‌توان نوشت: پارادایم به مجموعه معارف در هر دوره گفته می‌شود. پارادایم یعنی پاسخ به سوال‌های هر دوره است و بالآخره پارادایم آن چارچوب فکری است که علوم حول محور آن شکل می‌گیرد. به بیان تامس کوهن: «پارادایم اصطلاح فراگیری است که همه پذیرهای یک رشته علمی را در بر می‌گیرد و همه دانشمندان لزوماً بر اساس آن و داخل آن پارادایم فعالیت می‌کنند.» از این رو، پارادایم از ویژه‌گی‌های ذیل برخوردار است: نخست، فراگیر است و دوم، هارمونی داشته و دارد و از یک نظم پیروی می‌کند. لذا هنگامی یک پارادایم به وجود می‌آید که پرسش‌های زیادی جمع شود و پاسخ‌های این پرسش‌ها وجود نداشته باشد. یا به پرسش‌های جدید، پاسخ‌های کهنه و غیرعقلاتی داده شود. در این صورت وقتی پرسش‌های جدید، پاسخ‌های جدید نداشته باشد، بحران پدید می‌آید. این بحران اما در پس‌منظر خود، پاسخ‌های جدید را به پرسش‌های جدید فراهم می‌آورد. هنگامی که پاسخ‌ها مورد قبول قرار گرفت، این پاسخ‌ها جمع می‌شود و یک پارادایم را تشکیل می‌دهد. به این ترتیب، این فرآیند با تکامل بشر پیوسته ادامه می‌یابد. به بیان کوهن



صاحب امتیاز: سنجر سهیل
مدیرمسئول: مجیب مهرداد
سر‌دبیر: خلیل اسیر
دبیر گزارش‌ها: حسیب بهش
دبیر بخش خبر: علی شاه حقمیل
دبیر بخش صلح: آسیه حمزه‌ای
دبیر رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت

دبیر بخش ویدیو: محمد نصیر کاوشگر
خبرنگاران: عبدالاحمد حسینی، محمدحسین نیک‌خواه، خلیل رسولی، هما همتا، الیاس طاهری، زهرا عطایی، احمدشاه شاداب، حفیظ علی خیل، توفان عمری، شعب حکیمی، پرویز کامروز
ویراستاران: علی نظری، اسحق علی احساس
صفحه آرایی: رضا مرادی
پدیرشی اعلان: ۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۷۸۷۸۷۹۹
نشانی پستی: صندوق پستی ۰۳۸-۰۲۵، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
نشانی دفتر کابل: تایمنی، کابل، افغانستان
۸صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸ صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

Publisher:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com
Editor-in-Chief:
Mujib Mehrdad
mujib_mehrdad@yahoo.com
Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

نسخه پیشرفته پکسک از بی (AZIPAY)

عزیزی بانک برنامه پیشرفته موبایلی (AZI PAY) خود را معرفی کرده است که تمام ویژگی‌های پیشرفته جدید مانند ورود بایومتریک، شناخت چهره، سهولت چندین زبان (پشتو، دری و انگلیسی) استفاده از دالر امریکایی، دیدن صورت حساب و صورت حساب کوتاه، برداشت پول از ماشین خودپرداز صرافتی، ارسال پول به شماره موبایل و اخذ آن از ماشین های اتومات صرافتی، اضافه کردن کربنت به موبایل، پرداخت بل را دارا میباشد.

لظفا نسخه جدید از بی را از ایستور و پلی ستور دونلود (بارگیری) نمائید. برای معلومات بیشتر به شماره 24 ساعته 1515 به تماس شوید.

www.azizibank.af 1515

معارضان به نخست‌وزیر ارمنستان سه روز فرصت دادند

نبرد آن‌ها را بازپس گرفت، سه منطقه آغدام (آکنا)، کلبجر (کارواجار) و لاجین (برزور) به نظامیان آذربایجان تحویل داده شد.

آذربایجان پایان جنگ را به عنوان یک پیروزی ملی جشن گرفت. با این حال رهبران اپوزیسیون ارمنستان پاشینیان را مسوول ناکامی در مذاکره برای پایان دادن به خصومت‌ها در شرایطی می‌دانند که می‌توانست برای ارمنستان سود بیش‌تری به ارمنان بیاورد. با این حال آن‌ها می‌گویند که برای لغو توافق صلح، فشار نمی‌آورند.

واژگن مانوکیان، نخست‌وزیر پیشین ارمنستان و از سیاستمداران کهنه‌کار این کشور، در تظاهرات روز شنبه گفت که ۱۷ حزب مخالف دولت، وی را به عنوان نامزدشان برای نخست‌وزیری معرفی کرده‌اند. وی تاکید کرد که دولت گذار وی به دنبال مذاکره مجدد در برخی از بخش‌های توافق صلح ۱۰ نوامبر است.

مانوکیان ۷۱ ساله در سال‌های ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۱ زمانی که ارمنستان بخشی از اتحاد جماهیر شوروی بود، در سمت نخست‌وزیری حضور داشت و بعدها در زمان جنگ جدایی‌طلبان وزیر دفاع بود.

آذربایجان روز پنجشنبه گذشته شمار تلفات نظامی‌اش در این جنگ ۴۴ روزه را اعلام کرد. وزارت داخله جمهوری آذربایجان گفت که ۲ هزار و ۷۸۳ سرباز در این جنگ کشته شدند و بیش از ۱۰۰ نفر مفقود اند. دولت این کشور هم‌چنین گفته است که ۹۴ غیرنظامی در اثر حملات نیروهای ارمنی بر شهرهای آذربایجان، کشته شدند.

وزارت بهداشت ارمنستان نیز هفته گذشته آمار دقیق‌تری از شمار تلفات نیروهای ارمنی در این جنگ ارائه کرد و گفت دست‌کم ۲ هزار و ۷۱۸ نفر از نیروهای ارمنی در جنگ کشته شده‌اند که دست‌کم ۵۵ غیرنظامی در میان قربانیان بوده‌اند. روسیه برای نظارت بر توافق صلح و تسهیل بازگشت پناهنده‌گان، نزدیک به ۲ هزار صلح‌بان را برای پنج سال در این منطقه مستقر کرده است.



کاری»، «نیکول استعفا بده». آن‌ها سپس به سمت دفتر نخست‌وزیری حرکت کردند.

آرتور واتسیان، رهبر حزب مخالف میهن و رییس سابق سرویس امنیت ملی ارمنستان، در تجمع روز گذشته گفت: «چونکي نخست‌وزیری در حال حاضر از سوی یک جسد سیاسی اشغال شده است.»

چندین کشیش نیز به اعتراض‌ها پیوستند و پاشینیان را به دلیل اجازه تصرف برخی از اماکن مقدس مسیحی به آذربایجان، محکوم کردند.

ناگورنو قره‌باغ در جمهوری آذربایجان قرار دارد، اما از زمان جنگ سال ۱۹۹۴ تحت کنترل نیروهای جدایی‌طلب ارمنی که مورد حمایت ارمنستان بودند، قرار گرفت.

دور جدید درگیری‌ها در منطقه قره‌باغ از روز ۲۷ سپتامبر (۶ میزان) آغاز شد و پس از ۴۴ روز نبرد نیروهای جمهوری آذربایجان به عمق منطقه قره‌باغ نفوذ یافتند و در نهایت ارمنستان را مجبور به پذیرش توافق صلح کردند.

طبق این توافق غیر از مناطقی که ارتش آذربایجان در این

به گزارش یورونیوز فارسی، ده‌ها هزار نفر از مخالفان دولت ارمنستان در ایروان، پایتخت این کشور، تظاهرات کردند و خواستار استعفا نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر این کشور، به دلیل نحوه مدیریتش در درگیری با آذربایجان بر سر منطقه قره‌باغ، شدند.

در پی شش هفته نبرد سنگین که با توافق صلح با میانجی‌گری روسیه در ۱۰ نوامبر پایان یافت، ارتش جمهوری آذربایجان برخی از سرزمین‌هایی که نیروهای جدایی‌طلب ارمنی بیش از یک ربع قرن در اختیار داشتند را باز پس گرفت.

احزاب مخالف ارمنستان به پاشینیان هشدار دادند که اگر تا ظهر روز سه‌شنبه، هشت دسامبر (۱۸ قوس) استعفا ندهد، دست به نافرمانی مدنی در سراسر کشور می‌زنند. نخست‌وزیر ارمنستان استعفا را رد می‌کند و از توافق صلح به عنوان «اقدامی دردناک اما ضروری» یاد می‌کند که باعث شد جمهوری آذربایجان نتواند کل منطقه قره‌باغ را تصرف کند. بیش از ۲۰ هزار معترض روز شنبه، پنج دسامبر (۱۵ قوس) در ایروان تظاهرات کردند و شعار دادند: «نیکول تو خیانت

پولیس ایتالیا ۱۹ تن را به ظن قاچاق مهاجران بازداشت کرد

به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، پولیس ایتالیا ۱۹ نفر را به ظن گرداندن یک گروه قاچاق مهاجران به اروپا بازداشت کرده است.

ادعا می‌شود که آن‌ها مهاجران را از کشورهایمانند افغانستان، ایران، عراق و پاکستان به ایتالیا و سپس به شمال اروپا منتقل می‌کردند. پولیس گفته است که از جمله کردهای عراق، افغان‌ها و ایتالیایی‌ها در میان بازداشت‌شده‌گان هستند. این بازداشت‌ها در پی تحقیقاتی دو ساله که مظنونان را به قاچاق چینی در ترکیه و یونان گره می‌زد، انجام شد.

بازرسی زمانی شروع به تحقیق در این باره کردند که در سال ۲۰۱۸ روند ورود کشتی‌های حامل مهاجران به شهر سیراکوز ایتالیا شروع شد.

به گفته پولیس مهاجران هر یک حدوداً شش هزار یورو پرداخت می‌کردند.

دادستان‌ها گفته‌اند که مهاجران با قایق‌های بادبانی اجاره‌ای یا مسروقه از ترکیه و یونان به ایتالیا منتقل می‌شدند و به سکان‌دار این کشتی‌ها حدوداً هزار یورو پرداخت می‌شد. آن‌ها سپس شروع به حرکت به سمت شمال اروپا می‌کردند یا به آن‌ها گفته می‌شد که می‌توانند در ایتالیا بمانند.

به گفته بازرسان، گروه‌های مشخص در نقاط مختلف ایتالیا وظایف متفاوتی داشتند. مثلاً افراد مستقر در شهر باری در جنوب ایتالیا مسوول یافتن جا برای مهاجران و تهیه مدارک و اجازه اقامت برای آن‌ها بودند تا بتوانند به سایر نقاط سفر کنند. دیگران در تورین و میلان آن‌ها را به سوی شهر ونتیمیلیا در نزدیکی مرز فرانسه هدایت می‌کردند؛ جایی که مهاجران با کمک قاچاق‌چیان، پولیس فرانسه را دور می‌زدند و از مرز می‌گذشتند.

پولیس گفته است که یک مظنون در ایستگاهی در ونتیمیلیا، جایی که سعی داشت مهاجران را منتقل کند، شناسایی شده است. ماموران شماری تلفن همراه، کمپیوتر و حدود ۲۵ هزار یورو نقد را نیز ضبط کرده‌اند.

پولیس گفته است که قاچاق‌چیان «رود و اقامت مهاجران از ایران، عراق، افغانستان و پاکستان و انتقال آن‌ها به شمال اروپا را تسهیل می‌کردند.»



فشار ترمپ بر فرماندار جورجیا برای به دست آوردن پیروزی

رسانه‌ها گزارش داده‌اند که دونالد ترمپ، رییس جمهور آمریکا، بر فرماندار جورجیا فشار آورده است تا نتایج انتخابات ریاست جمهوری سوم نوامبر در این ایالت را به سود او تغییر دهد.

به گزارش دویچه‌وله فارسی، او هم در تماس تلفنی و هم در چند پیام توییتری به برایان کمپ، فرماندار ایالت جورجیا، او را ترغیب کرده که با برپایی یک جلسه ویژه مجلس ایالتی، به تغییر آرای انتخاباتی به سود او کمک کند.

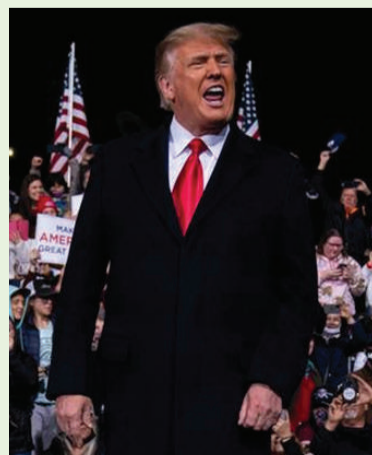
طبق این گزارش، دونالد ترمپ شامگاه شنبه، پنجم دسامبر، در گردهم‌آیی تبلیغات انتخاباتی فرماندار جورجیا حضور یافت و برای هوادارانش سخنرانی پرشوری ایراد کرد. او در حقیقت برای حمایت از دو نامزد جمهوری‌خواه مجلس سنا در محل سخنرانی حاضر شده بود، اما نطقش را به تکرار ادعای «پیروزی» در انتخابات اختصاص داد.

برایان کمپ، فرماندار کنونی جورجیا، نامزد حزب جمهوری‌خواه در انتخابات سنای ایالات متحده است.

ترمپ برای چندمین بار بر «تقلب» در انتخابات ریاست جمهوری پافشاری کرد و به هواداران خود گفت که هم‌چنان به تلاش برای به پیروزی رساندن او ادامه دهند. او به آن‌ها اطمینان داد که سرانجام بار دیگر رییس جمهور آمریکا خواهد شد. او هم‌چنین تاکید کرد که حزب دموکرات «آرای انتخابات را ربوده و نتیجه را دست‌کاری» کرده است.

ترمپ درخواست کرد که آرای انتخاباتی در ایالت جورجیا به طور کامل بازشماری شود. وکیلان او اعلام کردند که شکایتی تازه به نهادهای قضایی ارائه داده‌اند. در این ایالت جو بایدن بیش از ۱۲ هزار رأی بیش‌تر از ترمپ کسب کرده است. این نتیجه پیش از این در یک بازشماری مجدد تأیید شده است و اکنون بار دیگر بازشماری صورت می‌گیرد. ترمپ در والدوستای ایالت جورجیا تاکید کرد که از «حق پیروزی» خود دست برنخواهد داشت و به اقدامات قضایی بیش‌تری، تا بالاترین ارگان‌های دادگستری، دست خواهد زد.

تاکنون شکایت‌های زیادی از سوی وکیلان ترمپ در ایالت‌های میشیگان، پنسیلوانیا، جورجیا و نوادا اقامه شده، اما با موفقیت روبه‌رو نبوده و تغییر محسوسی در نتایج انتخابات ایجاد نکرده است.



عربستان

بایدن قبل از بازگشت به برجام، با کشورهای عرب خلیج فارس مشورت کند



به نقل از رادیو فردا، فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان، روز گذشته گفت که تنها راه دست‌یابی به یک توافق پایدار با ایران، این است که آمریکا قبل از بازگشت به توافق هسته‌ای موسوم به برجام، با کشورهای حوزه خلیج فارس مشورت کند.

جو بایدن، رییس جمهور منتخب آمریکا، ۱۲ قوس گفته است که بازگشت به برجام اگرچه «کاری سخت» است، اما او به حرف خود در مورد احیای آن وفادار خواهد ماند.

دولت دونالد ترمپ در سال ۱۳۹۷ با خروج از برجام، تحریم‌ها علیه ایران را بازگرداند. دولت ترمپ خواستار توافق گسترده‌تری با ایران است که شامل برنامه هسته‌ای، برنامه موشکی و فعالیت‌های منطقه‌ای جمهوری اسلامی بشود. عربستان و اسرائیل نیز منتقد برجام بودند.

فیصل بن فرحان در مصاحبه با خبرگزاری فرانسه اظهار داشته است: «انتظار اولیه ما این است که به طور کامل با ما مشورت شود، به نحوی که نه فقط ما، بلکه دیگر دوستان منطقه‌ای ما نیز باید در جریان تحولات مذاکرات با ایران قرار گیرند.»

وزیر امور خارجه عربستان اضافه کرده است: «به نظرم ما شاهد پی‌آمدهای برجام بودیم که بدون مشورت کشورهای منطقه به دست آمد و نتیجه‌اش بی‌اعتمادی مضاعف و غفلت از مسایل جدی منطقه که مایه نگرانی جدی هستند شد و تاثیر واقعی بر امنیت منطقه داشت.»

فیصل بن فرحان در پاسخ به پرسش خبرنگار خبرگزاری فرانسه تاکید کرده است که عربستان تاکنون تماسی با تیم انتقالی رییس جمهور منتخب آمریکا در خصوص احیا برجام نداشته است.

وزیر خارجه عربستان با این حال تاکید کرده که ریاض آماده است زمانی که دولت جو بایدن بر سر کار بیاید، با آن در این زمینه همکاری کند.

فیصل بن فرحان تصریح کرده است: هم دولت آینده بایدن و سایر شرکای ما از جمله اروپایی‌ها کاملاً قبول دارند که طرف‌های منطقه‌ای می‌بایست در راه حل مشارکت داشته باشند.

در حالی وزیر خارجه عربستان این اظهارات را مطرح کرده است که روز گذشته وزیر خارجه آلمان هم گفته بود بازگشت به شکل کنونی به برجام، «کافی نیست». هایکو ماس تاکید کرده بود که آلمان «انتظارات واضحی از ایران» دارد و این کشور نباید «هیچ سلاح هسته‌ای و برنامه موشک بالستیک که کل منطقه را تهدید کند» داشته باشد و ایران هم‌چنین باید نقش دیگری در منطقه ایفا کند. وزیر خارجه آلمان با تاکید بر دست‌یابی به توافق جدید با ایران، گفته بود: «ما به چنین توافقی نیاز داریم، چرا که به ایران اعتماد نداریم.»

این در حالی است که مجلس نماینده‌گان ایران با تصویب مصوبه‌ای، دولت را موظف کرده است که در صورت «عدم اجرای کامل تعهدات کشورهای ۴+۱ در قبال ایران و عادی نشدن روابط کامل بانکی و عدم رفع موانع صادرات و فروش نفت ایران» دو ماه پس از تصویب این قانون، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی را متوقف کند.